

Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych dla gminy Czerwonka

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – maj 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Czerwonka w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	14
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Czerwonka w zakresie usług społecznych w świetle analizy Danych zastanych	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	20
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Czerwonka	24
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	24
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	26
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Czerwonka	47
III. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	47
IV. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
V. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	50
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	53

VII. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	54
VIII. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	55
Spis tabel	57
Spis wykresów	58

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy wiejskiej Czerwonka w powiecie makowskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Czerwonka oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę Czerwonka zamieszkiwało na koniec 2023 roku 2 539 osób, z czego 1 238 to kobiety, a 1 301 to mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 521 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 1 500 mieszkańców w wieku produkcyjnym, 518 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynikało, że dochody per capita były wyższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźnika dla powiatu i województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy było zarejestrowanych 7 organizacji pozarządowych, w tym 9 Kół Gospodyń Wiejskich.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonują: biblioteka, centrum kultury, placówki służby zdrowia.

W gminie Czerwonka zlokalizowane były następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej, spółdzielnia socjalna.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Czerwonka pokazała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 roku ze świadczeń w formie pieniężnej skorzystało 47 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymało 89 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni oraz osoby w wieku 0–17.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie Czerwonka w 2023 roku należy wymienić następujące: ubóstwo (54 rodziny), bezrobocie (36 rodzin),

niepełnosprawność (25 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (15 rodzin), długotrwałą lub ciężką chorobę (12 rodzin).

W 2023 roku w gminie Czerwonka przeprowadzono 273 wywiady środowiskowe, które objęły 68 rodzin, liczących łącznie 236 osób. Praca socjalna została skierowana do 33 rodzin, w których znajdowały się łącznie 134 osoby. W tym samym roku nie zawarto kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 roku wyniosła 518, co stanowiło 20,40% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 10 rodzin spośród osób starszych, z czego 2 z nich były jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 39 członków tych rodzin, co stanowiło 1,54% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Czerwonka usługi opiekuńcze świadczone dla 2 osób na łączną kwotę 18 089 zł.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców ocena wsparcia osób starszych przez gminę Czerwonka jest podzielona. Wśród beneficjentów usług przeważa zdanie, że gmina Czerwonka dobrze wspiera osoby starsze (41% badanych uznało, że gmina dobrze wspiera, 18% badanych uznało, że źle wspiera). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odmienne zdanie (25% badanych uznało wsparcie za złe, 23% badanych uznało wsparcie za dobre).

Wśród uczestników badania przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminę Czerwonka osobom starszym są niewystarczające (41% beneficjentów usług społecznych, 47% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Czerwonka jest trudne (45% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Czerwonka osoby starsze najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- teleopieki
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Czerwonka zamieszkiwały 482 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku, niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 25 rodzin zamieszkujących gminę Czerwonka, w których żyło łącznie 75 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności nie przyznano zasiłków okresowych.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Czerwonka dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (37% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

Opinia o tym, czy usługi oferowane przez gminę Czerwonka dla osób z niepełnosprawnościami są wystarczające, jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych w takim samym stopniu wskazują te usługi jako wystarczające i niewystarczające (po 32% ankietowanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług częściej uważają, że te są niewystarczające (37% badanych uznało je za niewystarczające, 16% badanych uznało je za wystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Czerwonka jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych, 35% niekorzystających z nich).

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Czerwonka osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- pomoc profesjonalisty w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- działania rehabilitacyjne.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność nie była przyczyną udzielenia pomocy społecznej.

Ocena wsparcia osób w kryzysie bezdomności przez gminę Czerwonka jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych przeważa opinia, że gmina Czerwonka dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (27% badanych uznało, że dobrze wspiera, 19% badanych uznało, że źle wspiera). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z nich mają odmienne zdanie (19% badanych uznało, że gmina źle wspiera takie osoby, 18% badanych uznało, że dobrze wspiera).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Czerwonka są niewystarczające (27% beneficjentów usług społecznych, 42% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców opinia o stopniu trudności uzyskania usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Czerwonka jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej uważają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (23% badanych), niż że jest trudne (18% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z nich mają odmienne zdanie (46% badanych uznało, że uzyskanie ich jest trudne, 15% badanych uznało, że jest łatwe).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- noclegownie, ogrzewalnie
- punkty pomocy doraźnej
- praca socjalna.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Czerwonka wskazała, że w 2023 roku 12 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu skorzystało 6 rodzin, w których funkcjonowało 6 osób. Narkomania nie występowała jako powód udzielania pomocy społecznej.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 3 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 37 873 zł. W 2023 roku nie przyznano zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Czerwonka źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (23% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Czerwonka są niewystarczające (46% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Czerwonka jest trudne (55% beneficjentów usług społecznych, 55% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Czerwonka najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Czerwonka w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS w 2023 roku, w gminie Czerwonka, zamieszkiwało 521 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 20,52% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 51,22% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 224 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 5 i stanowiły 11,9% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 12 i stanowiły 28,57% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 13 i stanowiły 30,95% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 7 i stanowiły 16,67% wszystkich rodzin, rodzina z 5 dziećmi była 1 i stanowiła 2,38% wszystkich rodzin, rodzina z 6 dziećmi była 1 i stanowiła 2,38% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dziećmi było 3 i stanowiły 7,14% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 12 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 30 osób.

W 2023 roku w gminie Czerwonka świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 88 dzieci, co stanowiło koszt 47 330 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 6 rodzin. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 1 724 950 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Czerwonka źle wspiera rodziny z dziećmi (36% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

Opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Czerwonka są wystarczające, jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych uczestniczący w badaniu częściej przyznają, że oferowane usługi są niewystarczające (27% badanych uznało je za niewystarczające, 19% badanych uznało je za wystarczające). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług mają odmienne zdanie (29% badanych uznało je za wystarczające, 21% badanych uznało je za niewystarczające).

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Czerwonka jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (36% badanych) niż jest łatwe (14% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (26% badanych uznało, że jest łatwe, 19% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Czerwonka w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- pracy socjalnej.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Czerwonka w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanych pojęciem deinstytucjonalizacji i rozumieją jej definicję.

Przedstawiciel badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Czerwonka to: brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury oraz brak środków finansowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Instytucje zgłaszają brak gotowości do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie Czerwonka słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i negatywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie działają organizacje pozarządowe, zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY CZERWONKA W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Czerwonka wyniosła 2 539 osób. Przyrost naturalny w gminie był ujemny i kształtował się na poziomie -14 osób. W 2023 roku saldo migracyjne było dodatnie i wyniosło 2 osoby. W strukturze demograficznej przeważali mężczyźni, którzy stanowili 51,24% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Czerwonka w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	2 539	4 173	11 658
Gęstość zaludnienia	23	114,8	234,9
Przyrost naturalny	-14	-24	-30
Saldo migracji	2	-17	31
Kobiety na 100 mężczyzn	95	98	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	521, 20,52%	791, 19,22%	2 341, 19,79%
w tym K	238	389	1 139
w tym M	283	402	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	1 500, 59,08%	2 383, 57,46%	6 753, 58,08%
w tym K	673	1 068	3 589
w tym M	827	1 314	3 164
Liczba i % osób 65+	518, 20,40%	998, 23,33%	2 564, 22,13%
w tym K	327	640	1 672
w tym M	191	357	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 34,5 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 69 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 99 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 26,30%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 20,40%, w tym dla kobiet 12,88%, a dla mężczyzn 7,52%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Czerwonka w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	9512,14 zł	8578,99 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	2424,02 zł	2742,53 zł	2 813,98 zł
Podmioty w regon/1000 mieszk.	84	93,30	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazywała podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Czerwonka w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynikało, że dochody gminy per capita były wyższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźników dla powiatu i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Czerwonka w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	7	14,5	38
NGO/ 1000 mieszk.	2,76	3,63	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowych	68,28%	59,21%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	72,68%	71,56%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawiała wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Czerwonka w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmowała liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwalało na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one niższe od średniej w powiecie i województwie. Natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych była wyższa od średniej powiatowej i niższa od średniej

wojewódzkiej. W wyborach samorządowych wartość była wyższa od średniej powiatowej i wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Czerwonka funkcjonowała 1 jednostka organizacyjna pomocy społecznej tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Czerwonka

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Czerwonka 38A, 06-232 Czerwonka	Urząd gminy	6	2 697 741 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewniał on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Czerwonka

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	7
Koła Gospodyń Wiejskich	9
Spółdzielnia socjalna	1
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Czerwonka funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierają lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominują organizacje pozarządowe, których liczba wynosi 7, co stanowi największą grupę w tej kategorii. Na terenie gminy działało także 9 Kół Gospodyń Wiejskich oraz spółdzielnia socjalna, angażujące się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Czerwonka

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	1
Kultura	1
Edukacja	0
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	3
Rozwój lokalny	0
Ekologia	0
Demokracja	0
Wsparcie organizacji pozarządowych	0

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Rynek pracy	0
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0
Branżowe	0
Religia	0
Suma	5

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-czerwonka-141102?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Czerwonka w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 7 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 5 (jedna organizacja mogła wskazać kilka rodzajów działalności lub nie musiała wskazywać żadnej). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynikało, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze bezpieczeństwa.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Czerwonka

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Biblioteka Publiczna - Centrum Kultury w Czerwonce	Czerwonka Włociańska 40, 06-232 Czerwonka Włociańska	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Wiejski Ośrodek Zdrowia w Czerwonce	Czerwonka 10a, 07-111 Wierzbnio	Filia Przychodni Rejonowo - Specjalistycznej w Węgrowie	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ	Usługi medyczne
Grupa Zdrowie w Czerwonce Włociańskiej	Czerwonka Włociańska 36A, 06-232 Czerwonka Włociańska	Urząd gminy, podmiot prywatny	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu gminy Czerwonka. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: https://www.czerwonka.pl/asp/pl_start.asp?typ=14&submenu=120&menu=120&strona=1 [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Czerwonka. Zestawienie obejmowało nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane były dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynikało, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka, centrum kultury, placówki służby zdrowia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Czerwonka w 2023 roku, w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmowały zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	136	194	265
- świadczenia pieniężne	47	93	154
- świadczenia niepieniężne	89	117	131
Liczba rodzin	68	129	260
Liczba osób w rodzinach	236	331	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Czerwonka (MRIPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	63,24%	56,38%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	27,94%	30,12%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	8,82%	13,50%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	41,91%	48,78%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	58,09%	51,22%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Czerwonka (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Czerwonka pokazała, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie pieniężnej skorzystało 47 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymało 89 osób. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni oraz osoby w wieku 0–17.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Czerwonka w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	54	176	79,41%	6,93%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	16	101	23,53%	3,98%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
- w tym wielodzietność	16	101	23,53%	3,98%
Bezrobocie	36	134	52,94%	5,28%
Niepełnosprawność	25	75	36,76%	2,95%
Długotrwała lub ciężka choroba	12	29	17,65%	1,14%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	15	52	22,06%	2,05%
- w tym rodziny niepełne	8	17	11,76%	0,67%
- w tym rodziny wielodzietne	4	26	5,88%	1,02%
Przemoc domowa	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	6	6	8,82%	0,24%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1,47%	0,04%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	1	6	1,47%	0,24%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęsa żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Czerwonka w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo dotknęło 54 rodziny
- bezrobocie dotknęło 36 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 25 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 16 rodzin, w tym 16 rodzin wielodzietnych
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 15 rodzin, w tym 8 rodzin niepełnych oraz 4 rodziny wielodzietne
- długotrwałą lub ciężką chorobę, która dotyczyła 12 rodzin
- alkoholizm wystąpił u 6 rodzin
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego wystąpiła u 1 rodziny
- zdarzenia losowe dotknęły 1 rodzinę

- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna, bezdomność, sytuacja kryzysowa, przemoc domowa, narkomania, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy oraz sieroctwo nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 17 osobom na łączną kwotę 98 861 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 13 osób na sumę 84 370 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 4 osobom na kwotę 14 491 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 2 osobom na łączną kwotę 3 125 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 2 zasiłków o wartości 3 125 zł.

W 2023 roku gmina Czerwonka udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymała 1 osoba, na co przeznaczono łącznie 8 000 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 38 osobom na łączną kwotę 44 268 zł.

Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 2 762 819 zł, w tym w budżecie OPS 2 697 741 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Czerwonka dysponowała 4 mieszkaniami komunalnymi.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku taka osoba była 1, a gmina poniosła koszty w wysokości 62 805 zł za jej pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Czerwonka przeprowadzono 273 wywiady środowiskowe, które objęły 68 rodzin, liczących łącznie 236 osób. Praca socjalna została skierowana do 33 rodzin, w których znajdowały się łącznie 134 osoby.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 518, co stanowiło 20,40% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objęto 10 rodzin spośród osób starszych, z czego 2 z nich były jednoosobowe. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 39 członków tych rodzin, co stanowiło 1,54% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Czerwonka usługi opiekuńcze świadczone dla 2 osób na łączną kwotę 18 089 zł.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Czerwonka zamieszkiwały 482 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 25 rodzin zamieszkujących gminę Czerwonka, w których żyło łącznie 75 osób.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność nie była przyczyną udzielenia pomocy społecznej.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Czerwonka wskazała, że w 2023 roku 12 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu skorzystało 6 rodzin, w których funkcjonowało 6 osób.

Na przeciwdziałanie narkomanii gmina przeznaczyła 3 000 zł, a na przeciwdziałanie alkoholizmowi 37 873 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS w 2023 roku, w gminie Czerwonka, zamieszkiwało 521 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 20,52% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 51,22% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkali łącznie 224 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 5 i stanowiły 11,9% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 12 i stanowiły 28,57% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 13 i stanowiły 30,95% wszystkich rodzin, rodzin z 4 dziećmi było 7 i stanowiły 16,67% wszystkich rodzin, rodzina z 5 dziećmi była 1 i stanowiła 2,38% wszystkich rodzin, rodzina z 6 dziećmi była 1 i stanowiła 2,38% wszystkich rodzin, rodzin z 7 i więcej dzieci było 3 i stanowiły 7,14% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 12 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 30 osób.

W 2023 r. w gminie Czerwonka świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 88 dzieci, co stanowiło koszt 47 330 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 6 rodzin. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 1 724 950 zł.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY CZERWONKA

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Czerwonka wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

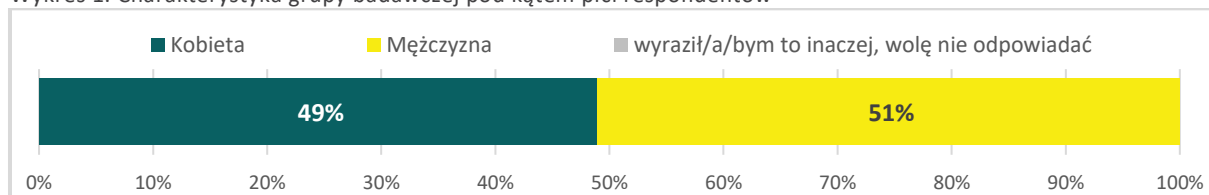
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

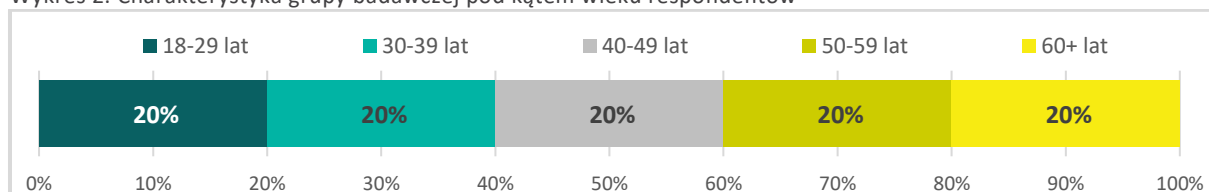
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci byli mężczyźni (stanowili 51% badanych).

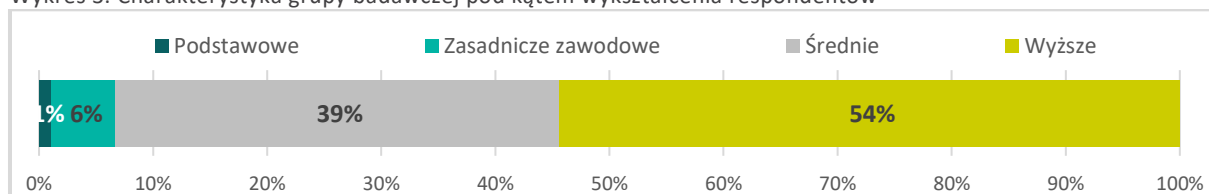
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano około 20% ankietowanych.

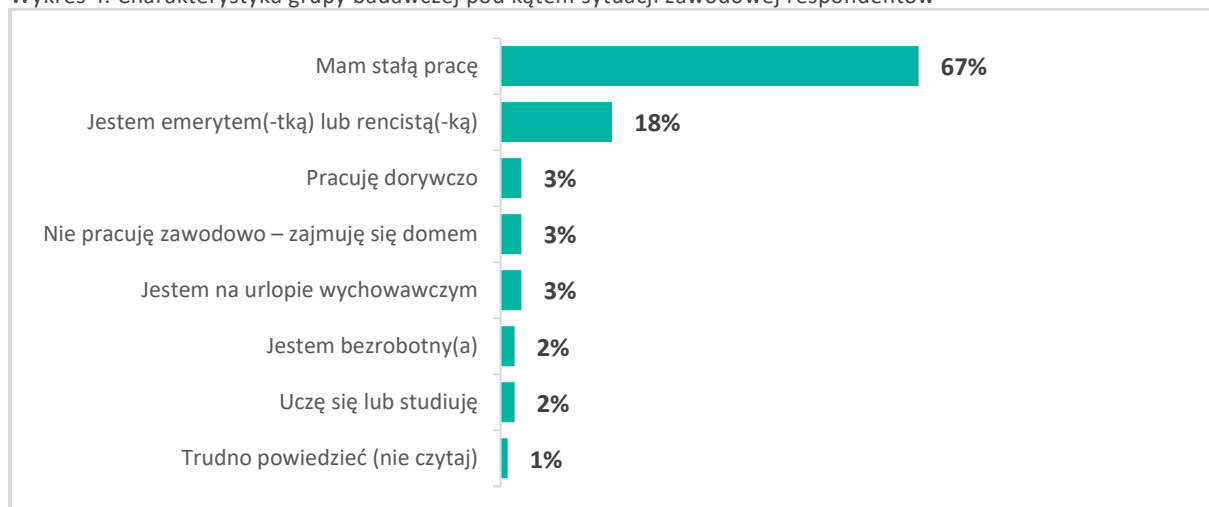
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami były osoby z wykształceniem wyższym (54% badanych) i średnim (39% badanych).

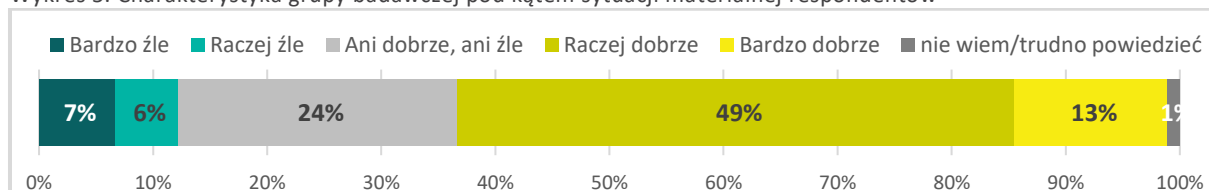
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (67% badanych).

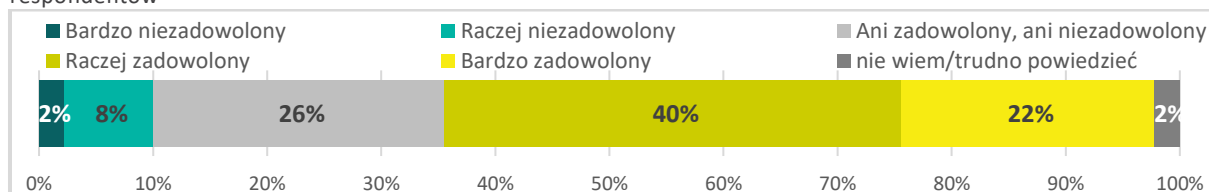
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (49% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (24% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

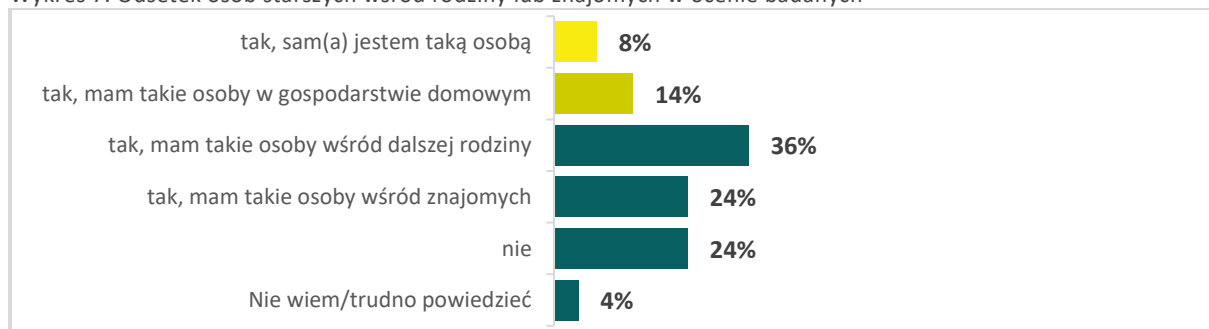
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (40% badanych) oraz ani zadowoleni, ani niezadowoleni (26% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy Czerwonka.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

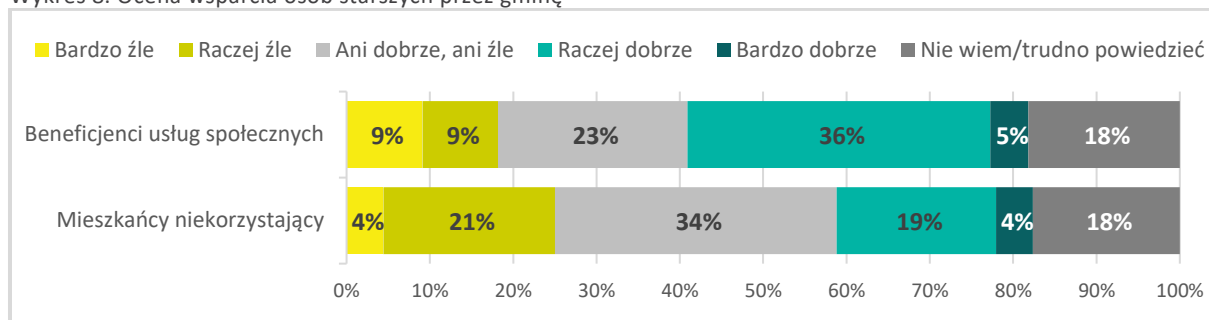
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Czerwonka 8% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 14% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 36% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 24% wśród znajomych.

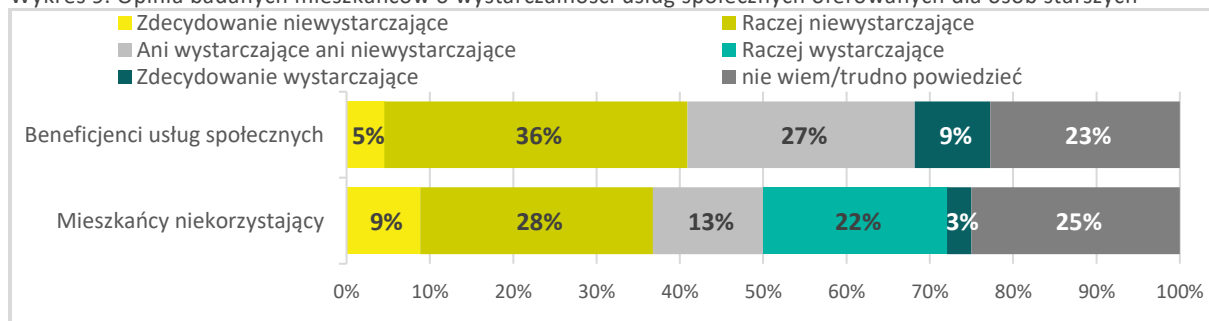
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców ocena wsparcia osób starszych przez gminę Czerwonka jest podzielona. Wśród beneficjentów usług przeważa zdanie, że gmina Czerwonka dobrze wspiera osoby starsze (41% badanych uznało, że gmina dobrze wspiera, 18% badanych uznało, że źle wspiera). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z nich mają inne zdanie (25% badanych uznało to wsparcie za złe, 23% badanych uznało to samo wsparcie za dobre).

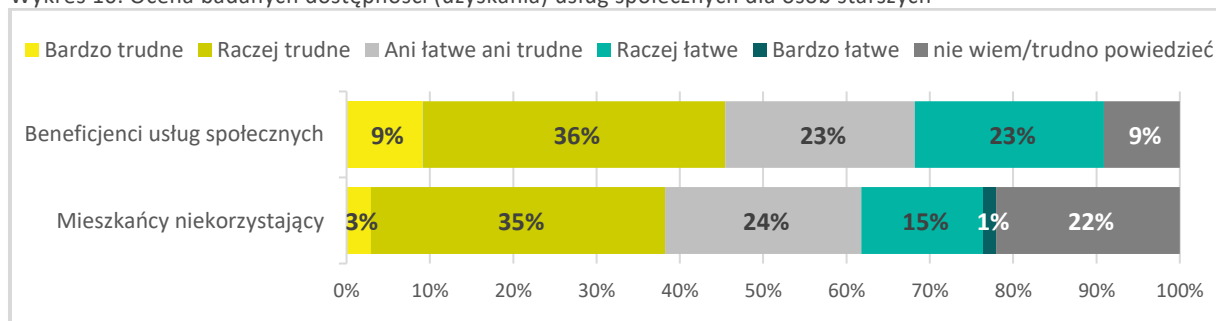
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestników badania przeważa opinia, że usługi oferowane przez gminę Czerwonka osobom starszym są niewystarczające (41% beneficjentów usług społecznych, 47% niekorzystających z nich).

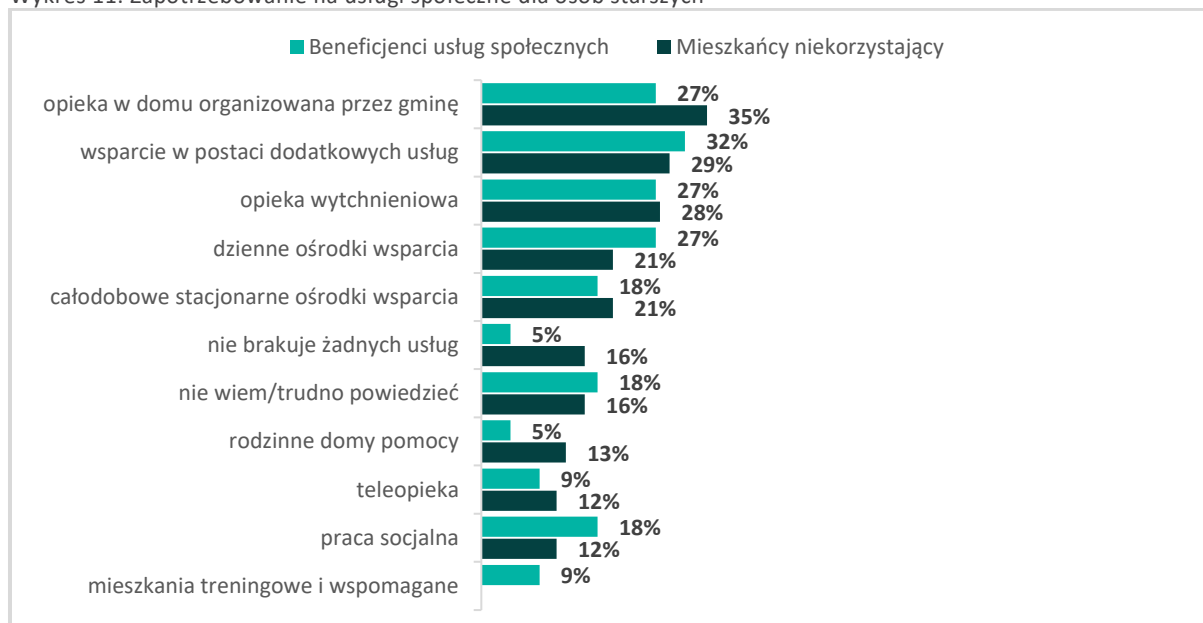
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Czerwonka jest trudne (45% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

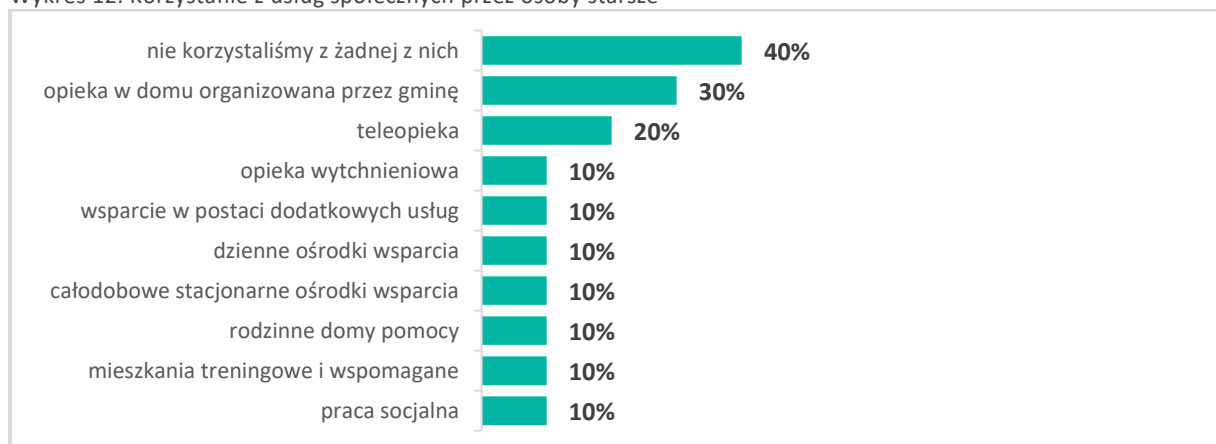

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

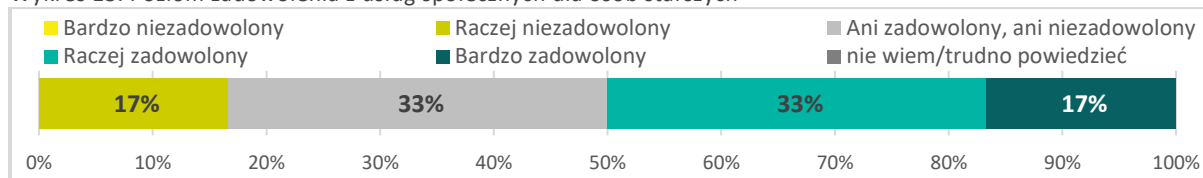

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Czerwonka osoby starsze najczęściej korzystały w gminie Czerwonka z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- teleopieki
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

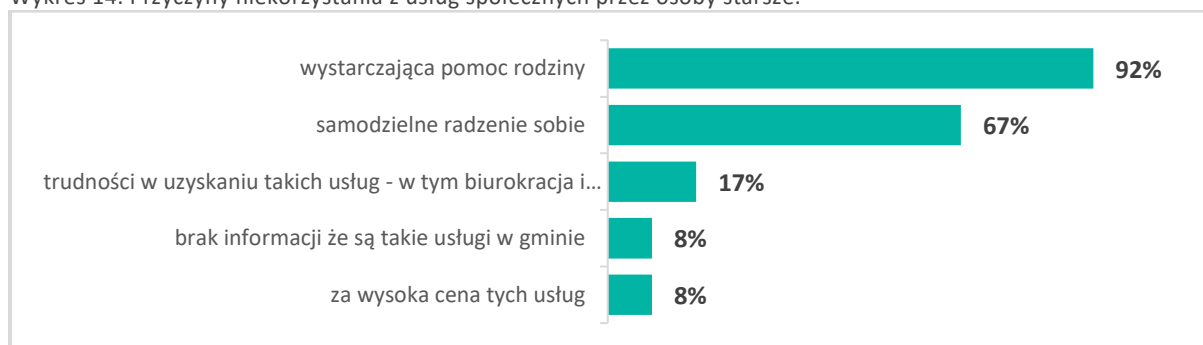
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy Czerwonka korzystający z usług społecznych są z nich zadowoleni (50% zadowolonych do 17% niezadowolonych).

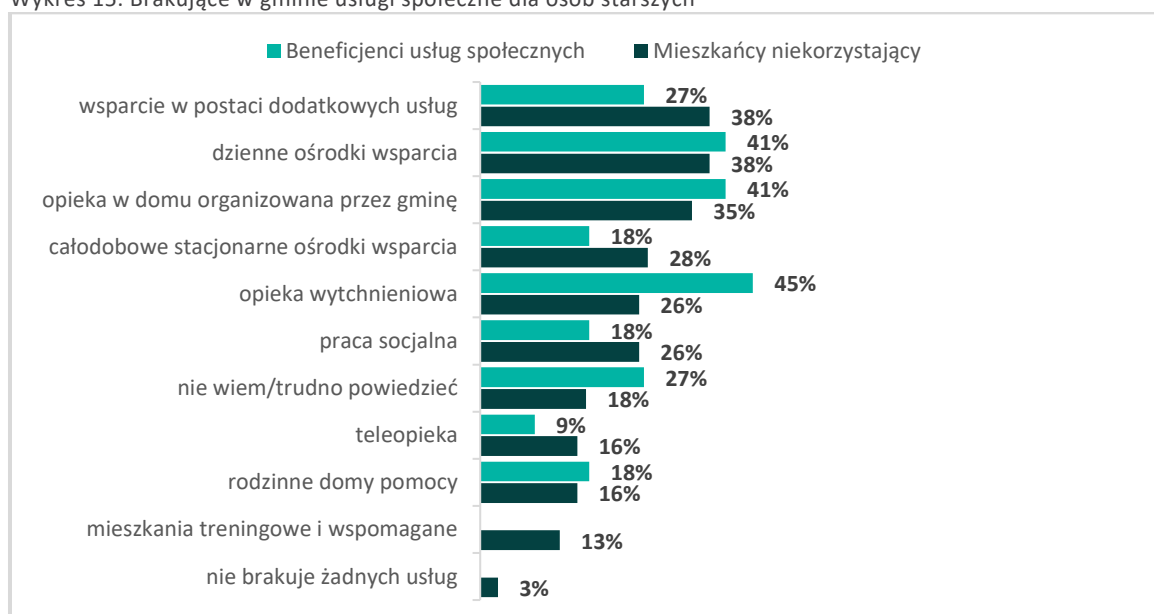
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: wystarcza im pomoc rodziny (92% ankietowanych) oraz że radzą sobie samodzielnie (67% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

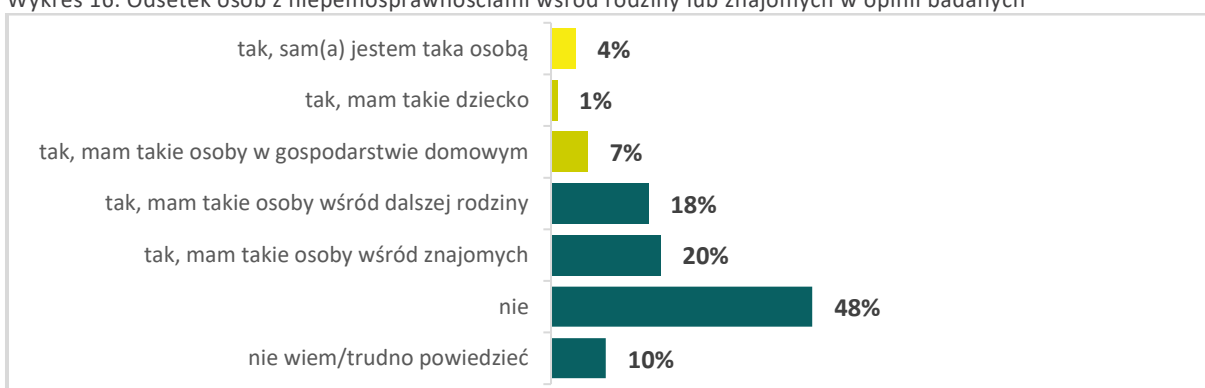
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- **dzienne ośrodki wsparcia**
- **usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę**
- **wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).**

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

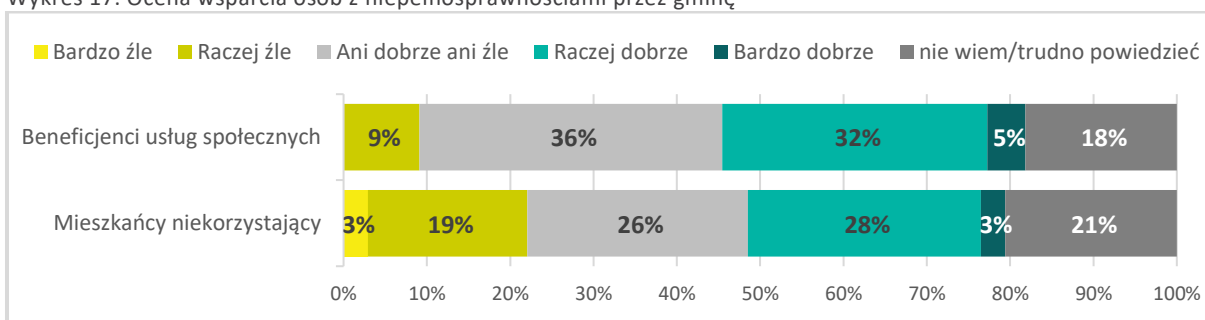
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Czerwonka 4% stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 1% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 7% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 20% badanych ma takie osoby wśród znajomych.

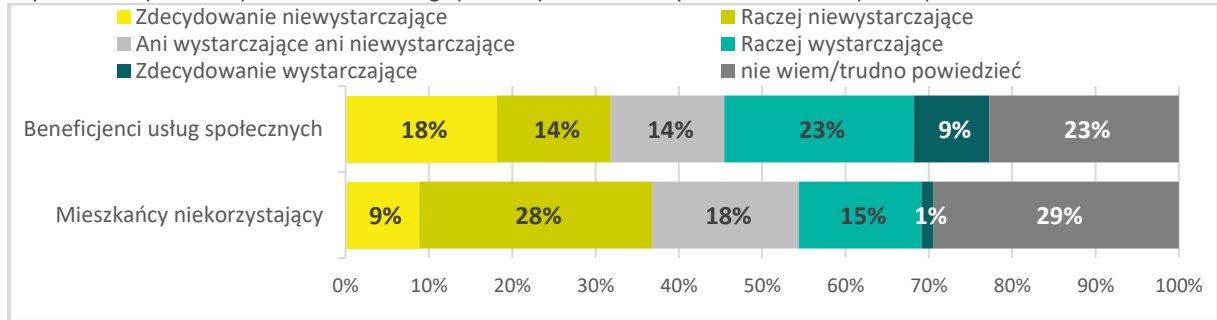
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Czerwonka dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (37% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

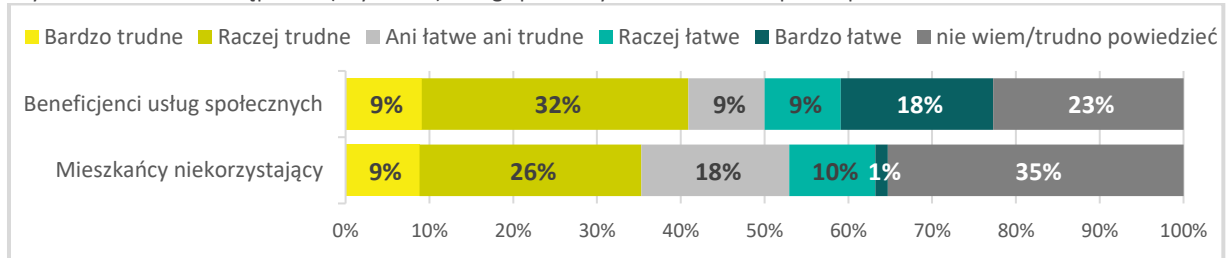
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym, czy usługi oferowane przez gminę Czerwonka dla osób z niepełnosprawnościami są wystarczające, jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych w takim samym stopniu wskazują te usługi jako wystarczające i niewystarczające (po 32% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z nich częściej uważają, że usługi te są niewystarczające (37% badanych uznało je za niewystarczające, 16% badanych uznało je za wystarczające).

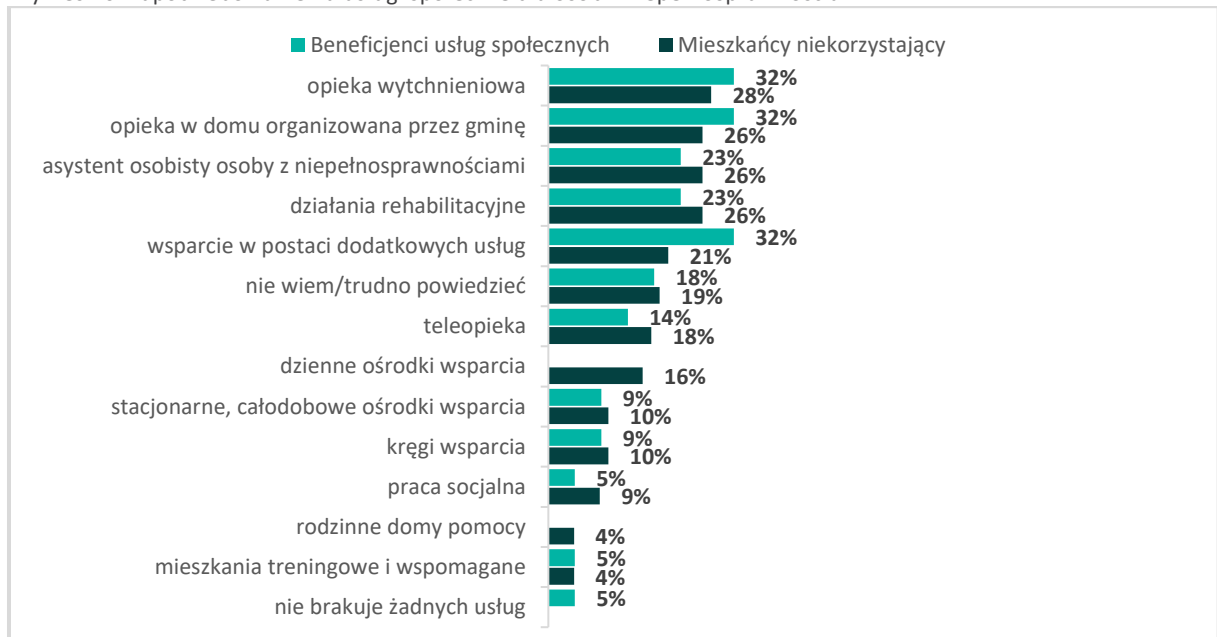
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Czerwonka jest trudne (41% beneficjentów usług społecznych, 35% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

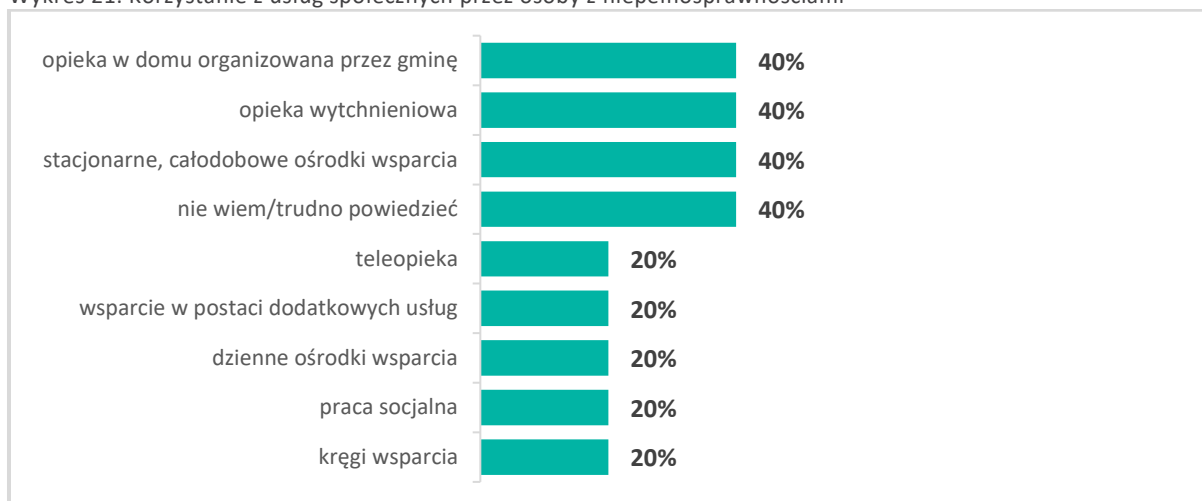

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- pomoc profesjonalisty w postaci asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami
- działania rehabilitacyjne.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

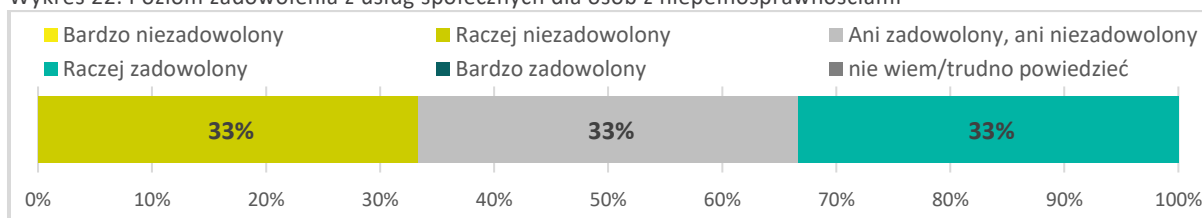

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat w gminie Czerwonka osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

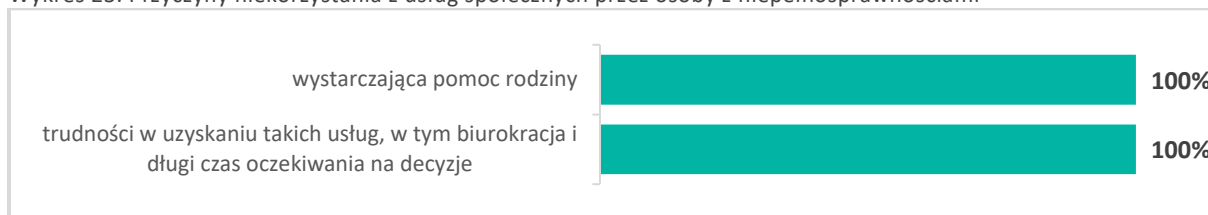
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy Czerwonka, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w takim samym stopniu są z nich zadowoleni jak niezadowoleni (po 33% ankietowanych).

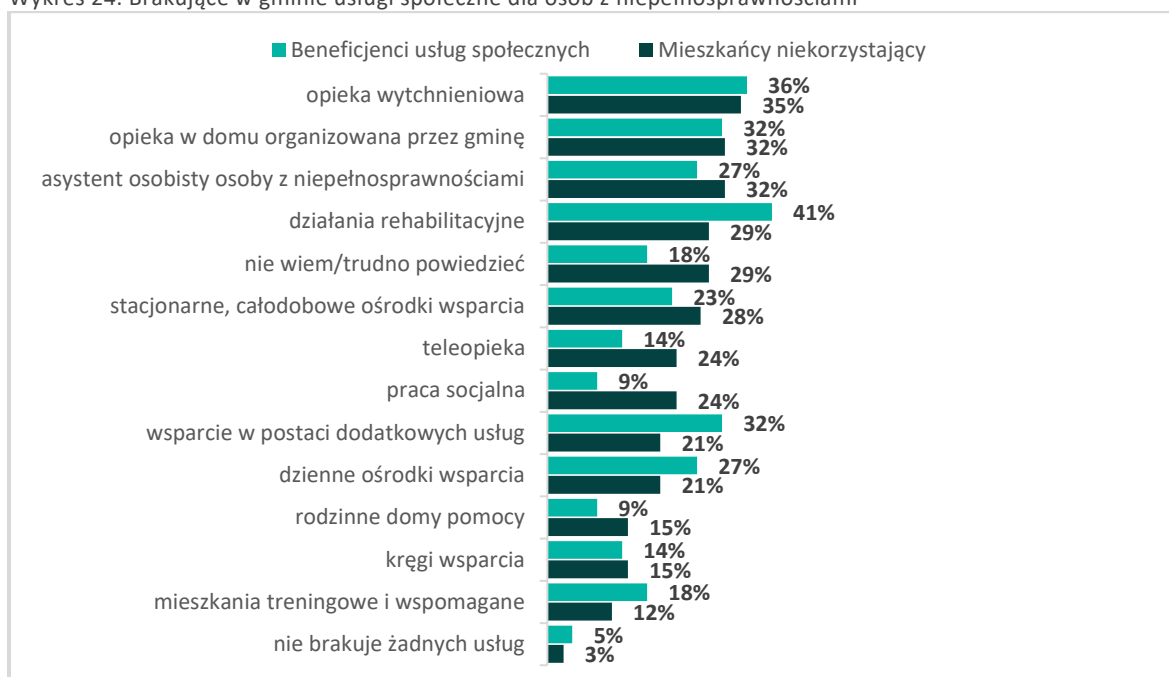
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: wystarczającą pomoc rodziny oraz na trudności w uzyskaniu dostępu takich usług, w tym: biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (100% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

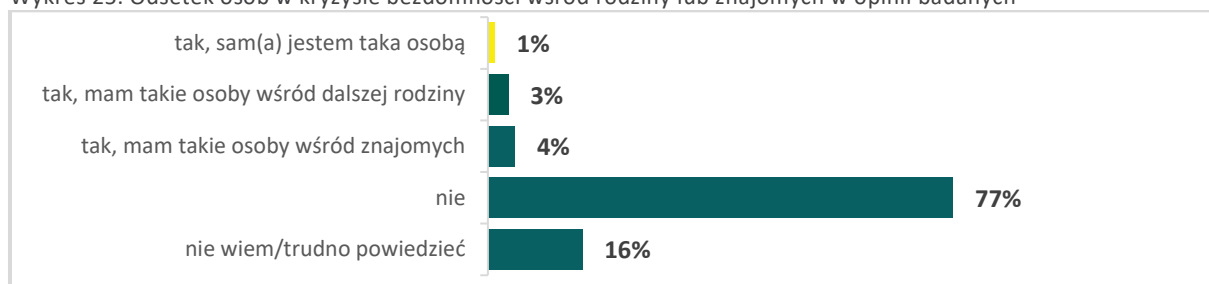
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- działania rehabilitacyjne
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

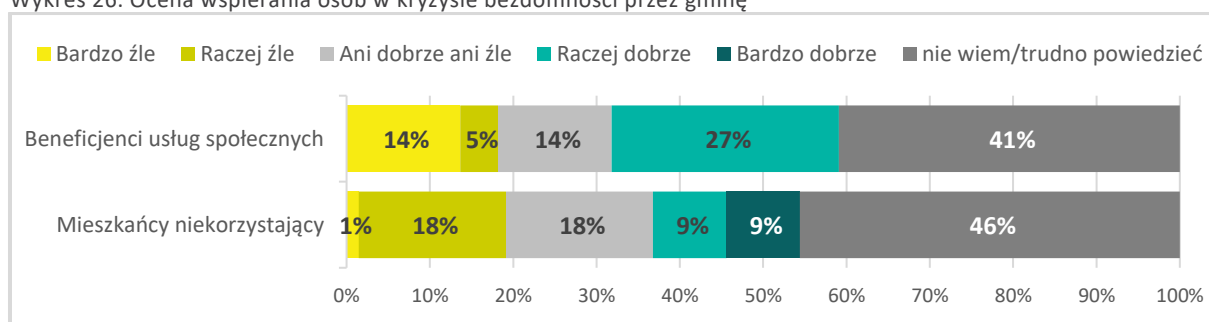
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Czerwonka niespełna 1% stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 3% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, natomiast 4% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

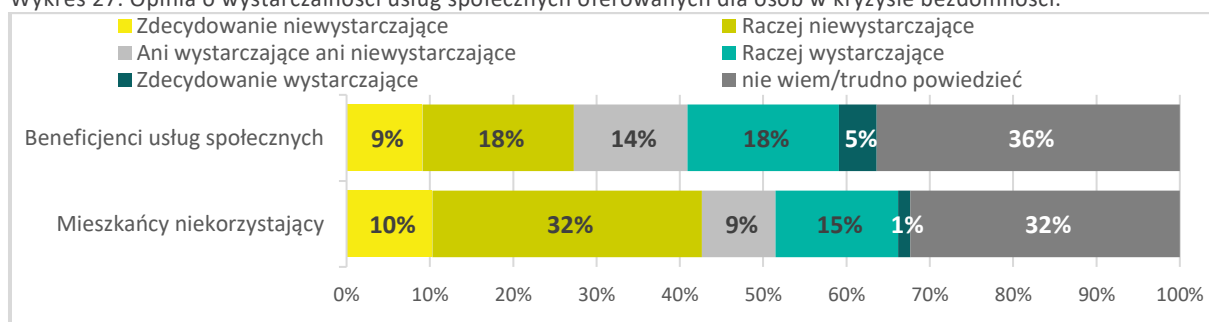
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ocena wsparcia osób w kryzysie bezdomności przez gminę Czerwonka jest podzielona. Wśród beneficjentów usług społecznych przeważa opinia, że gmina Czerwona dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności (27% badanych uznało, że dobrze wspiera, 19% badanych uznało, że źle wspiera). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług mają odmienne zdanie (19% badanych uznało, że gmina źle wspiera, 18% badanych uznało, że dobrze wspiera).

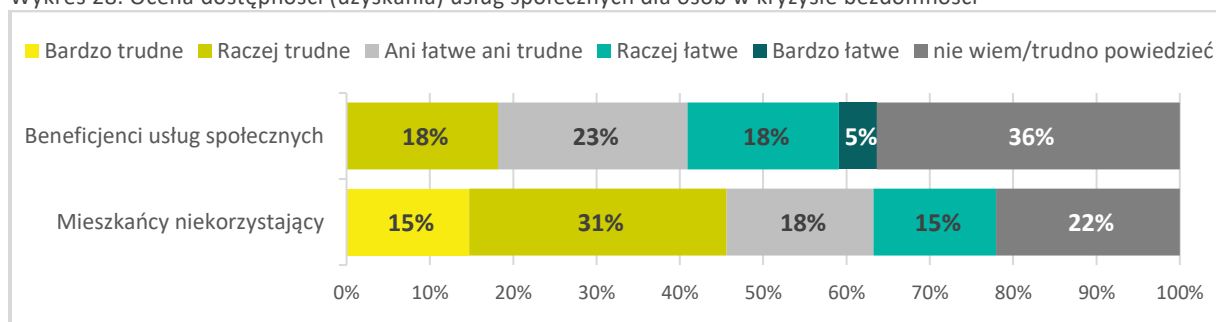
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Czerwonka są niewystarczające (27% beneficjenci usług społecznych, 42% niekorzystający z nich).

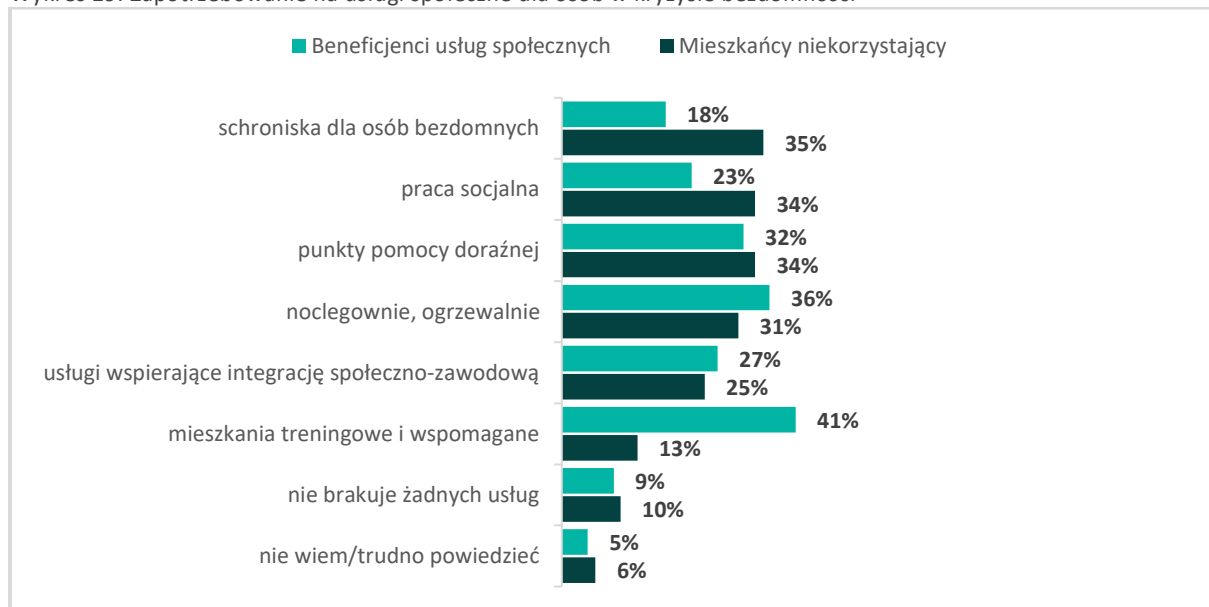
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców opinia o stopniu trudności uzyskania usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Czerwonka jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej uważają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (23% badanych), niż że jest trudne (18% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z nich mają odmienne zdanie (46% badanych uznało, że uzyskanie ich jest trudne, 15% badanych uznało, że jest łatwe).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

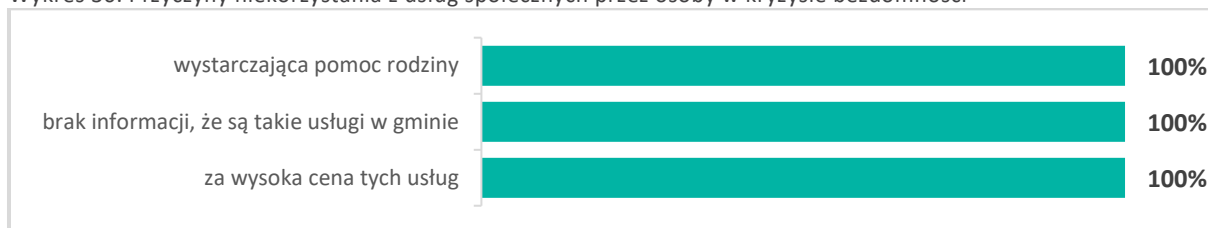

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- noclegownie, ogrzewalnie
- punkty pomocy doraźnej
- praca socjalna.

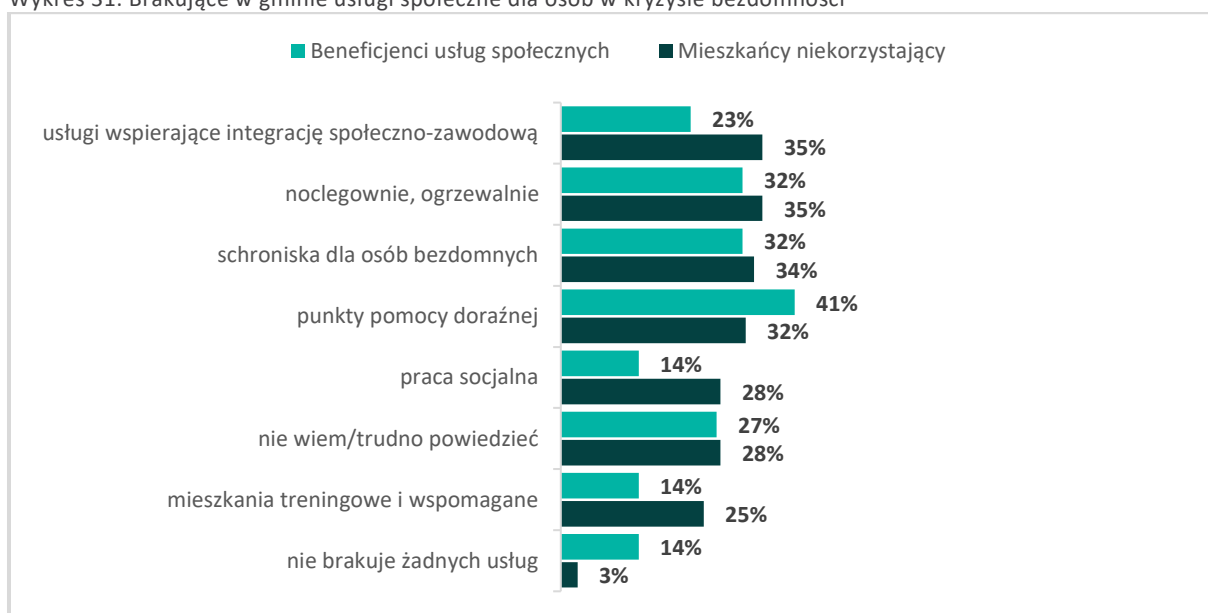
Wykres 30. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności, które nie skorzystały z usług społecznych dla nich przeznaczonych jako przyczynę głównie wskazywały, że wystarczająca jest pomoc ze strony ich rodziny, brak jest informacji, że są takie usługi w gminie oraz że cena oferowanych usług jest zbyt wysoka (po 100% ankietowanych).

Wykres 31. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

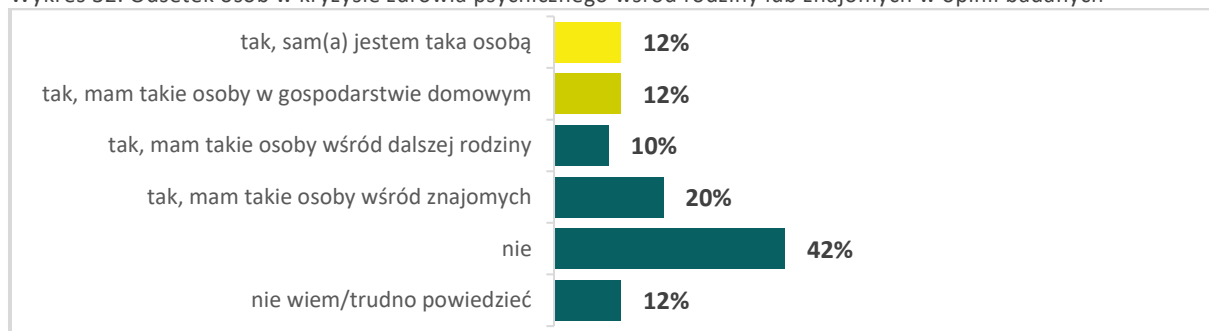
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- punktów pomocy doraźnej
- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

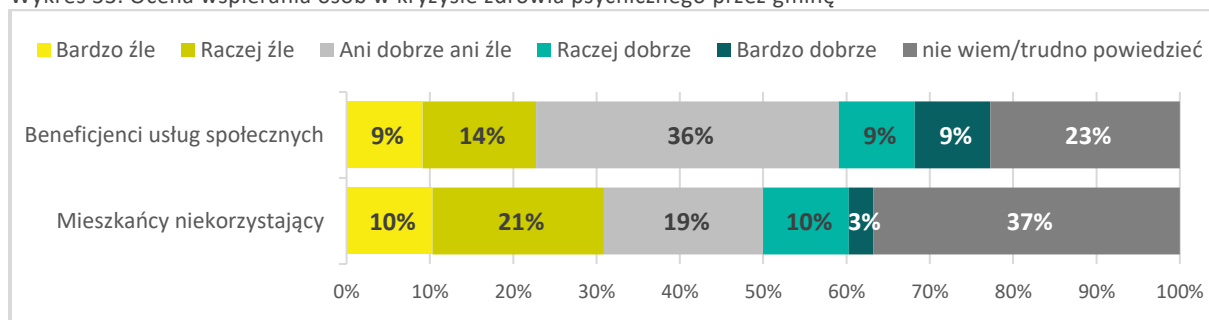
Wykres 32. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 12% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 12% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 10% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 20% wśród znajomych.

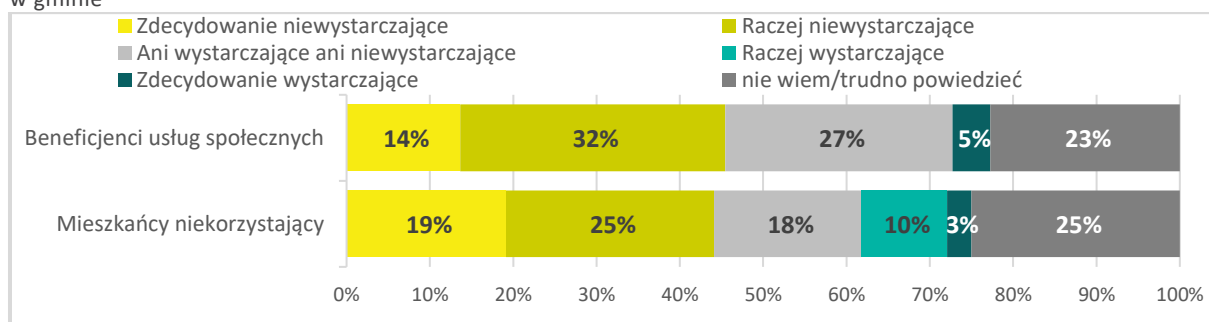
Wykres 33. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Czerwonka źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (23% beneficjenci usług społecznych, 31% niekorzystający z nich).

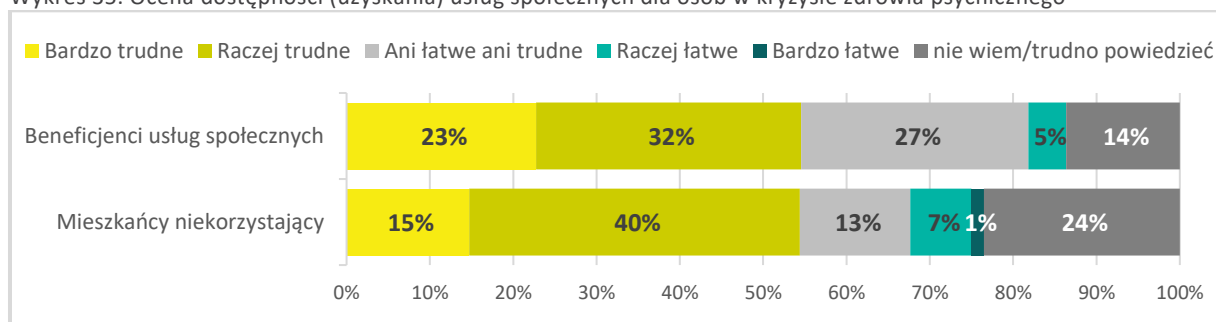
Wykres 34. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Czerwonka są niewystarczające (46% beneficjentów usług społecznych, 44% niekorzystających z nich).

Wykres 35. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Czerwonka jest trudne (55% beneficjentów usług społecznych, 55% niekorzystających z nich).

Wykres 36. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

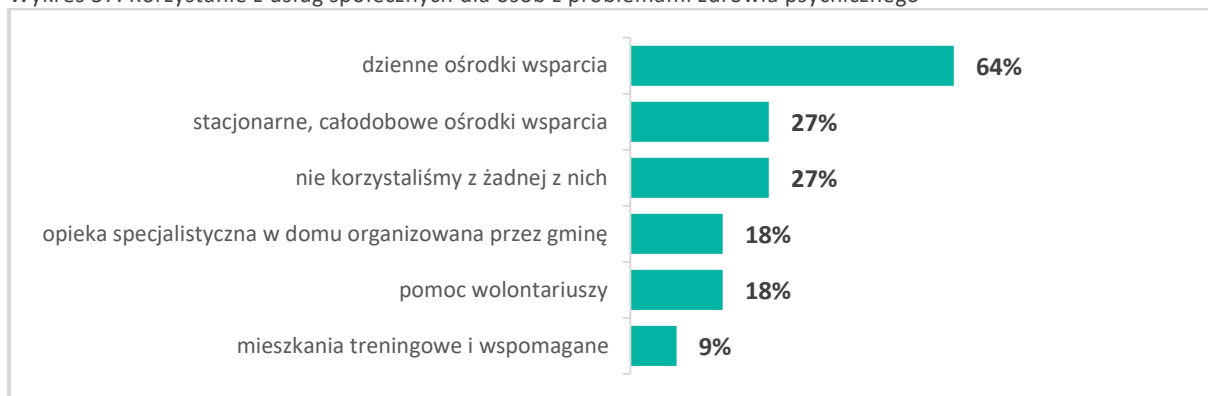

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- dzielne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Wykres 37. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

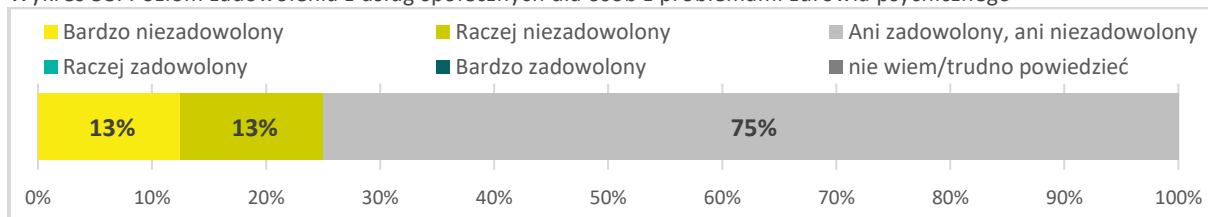

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Czerwonka najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia.

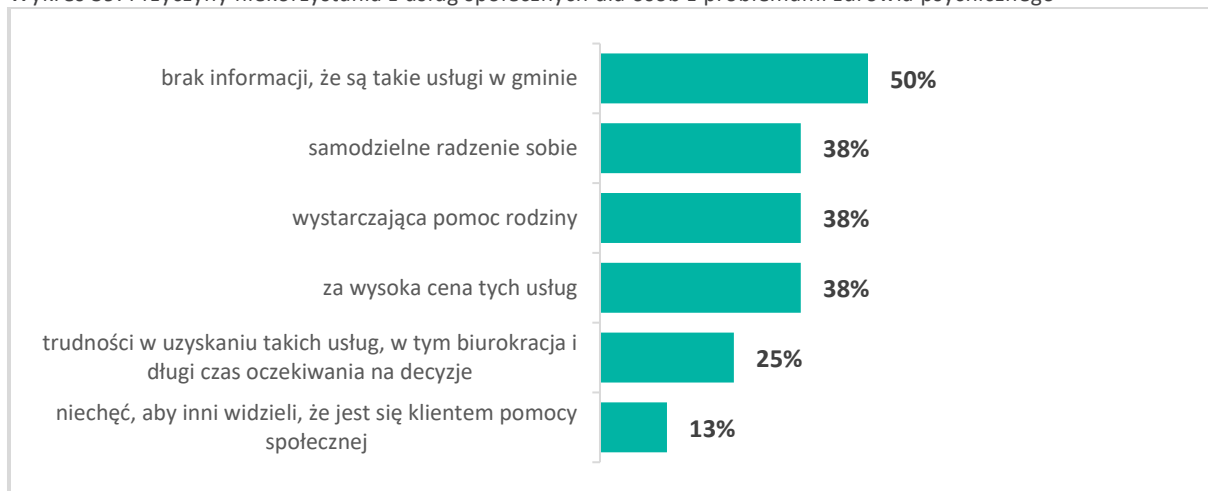
Wykres 38. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Czerwonka korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość z nich nie jest ani zadowolona, ani niezadowolona (75% badanych).

Wykres 39. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

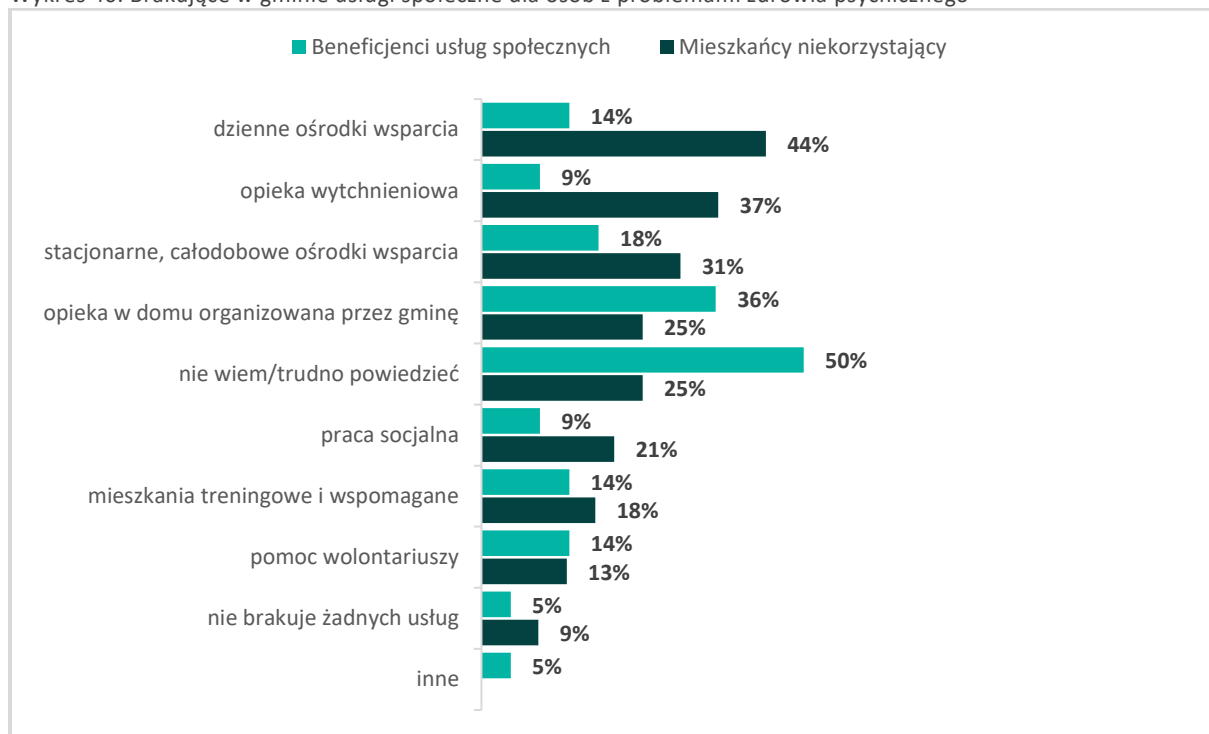

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: brak informacji, że takie usługi

są świadczone w gminie (50% badanych), radzenie sobie samodzielnie, wystarczającą pomoc rodziny oraz za wysoką cenę tych usług (po 38% badanych).

Wykres 40. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

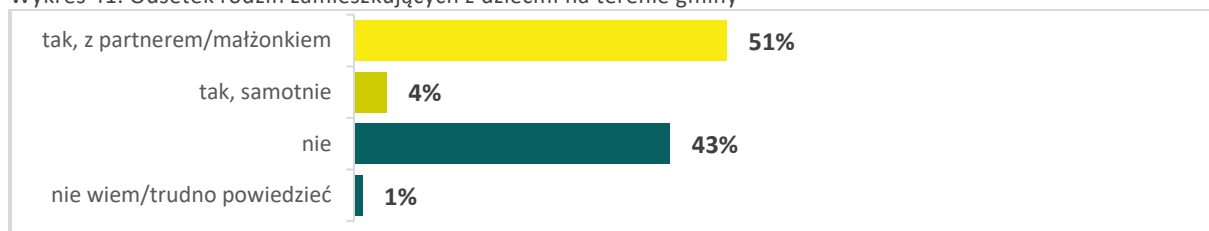
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

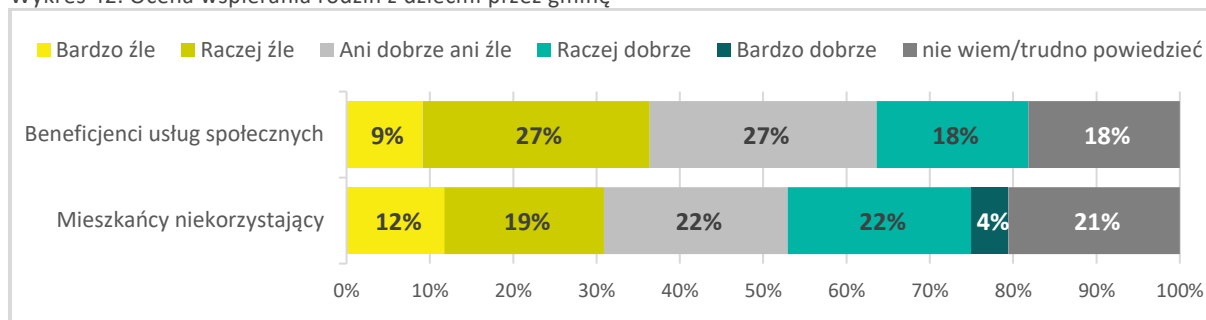
Wykres 41. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Czerwonka 51% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 4% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 43% nie posiada dzieci.

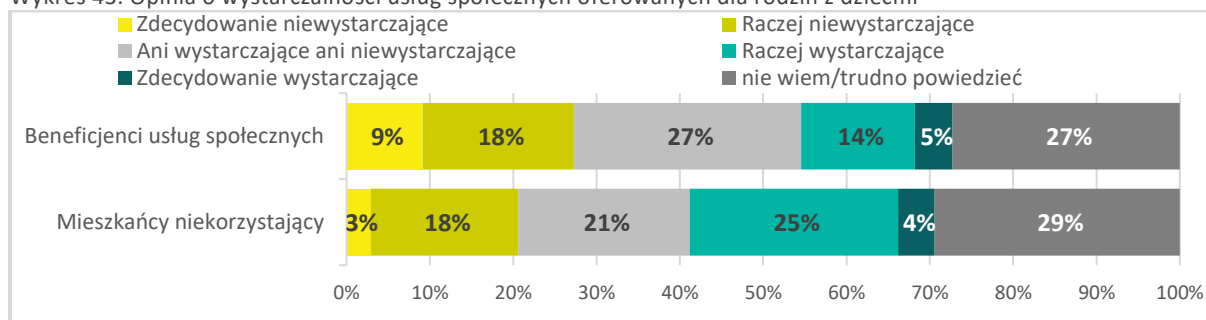
Wykres 42. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Czerwonka źle wspiera rodziny z dziećmi (36% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

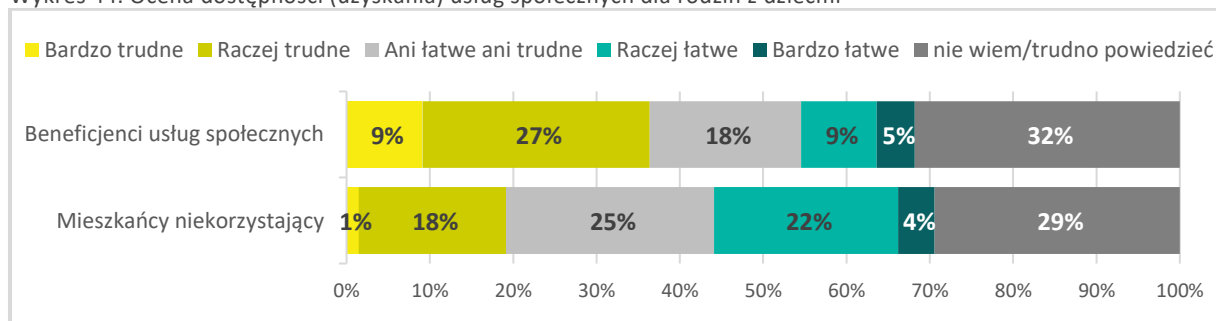
Wykres 43. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym, że usługi oferowane rodzinom z dziećmi przez gminę Czerwonka są wystarczające, jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych uczestniczący w badaniu częściej przyznają, że oferowane usługi są niewystarczające (27% badanych uznało je za niewystarczające, 19% badanych uznało je za wystarczające). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług mają odmienne zdanie (29% badanych uznało je za wystarczające, 21% badanych uznało je za niewystarczające).

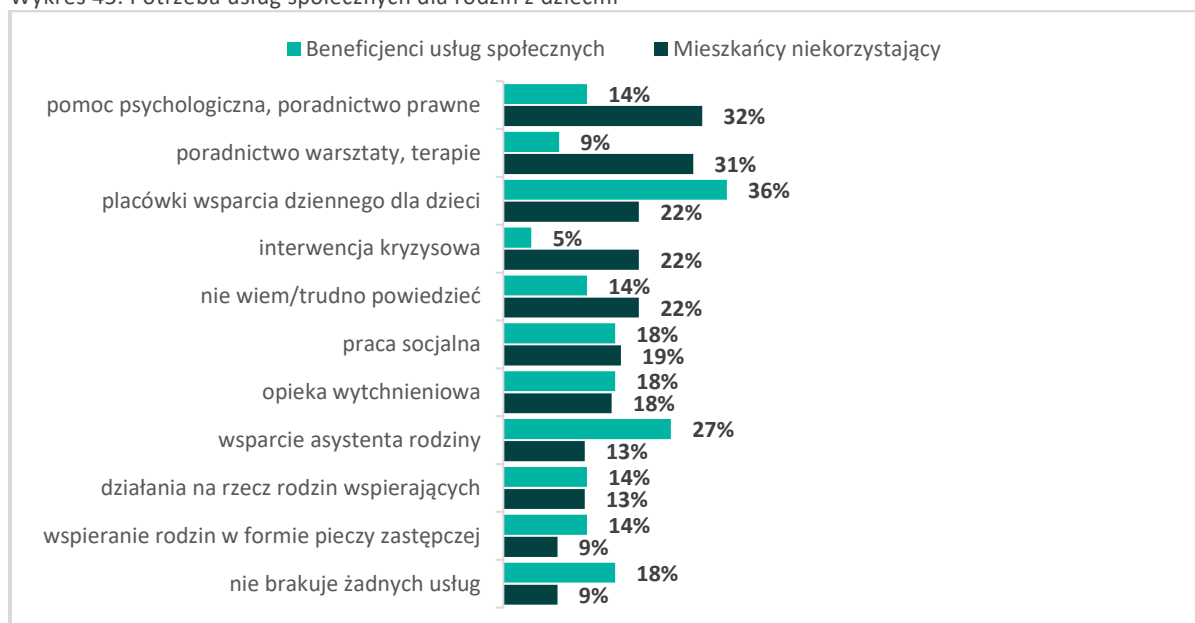
Wykres 44. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Czerwonka jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest trudne (36% badanych) niż łatwe (14% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (26% badanych uznało, że jest łatwe, 19% badanych, że jest trudne).

Wykres 45. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

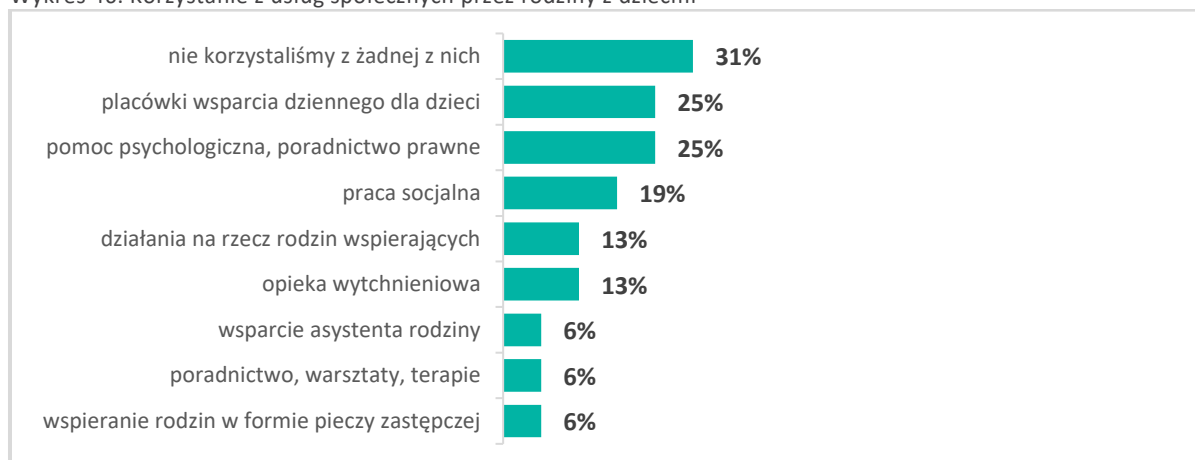

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Czerwonka najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

Wykres 46. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

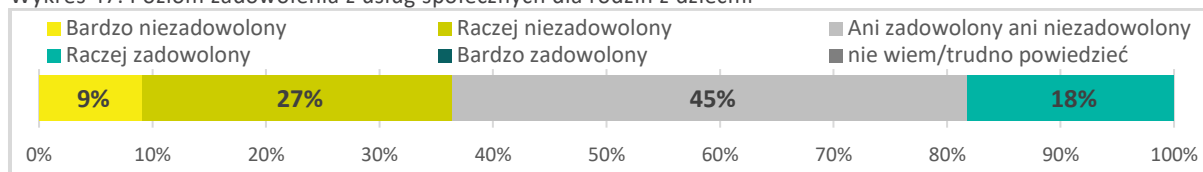

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gminy Czerwonka najczęściej korzystały z następujących usług:

- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- pracy socjalnej.

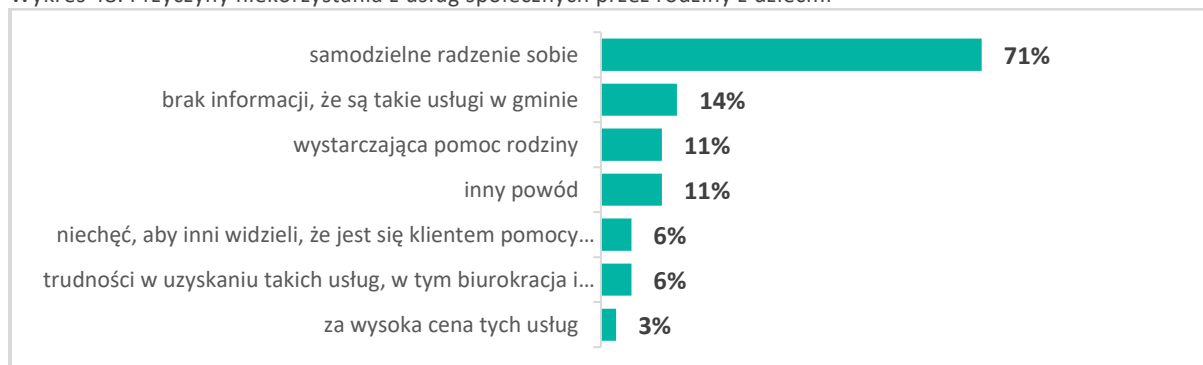
Wykres 47. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Czerwonka korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje niezadowolenie z poziomu ich świadczenia (36% niezadowolonych do 18% zadowolonych).

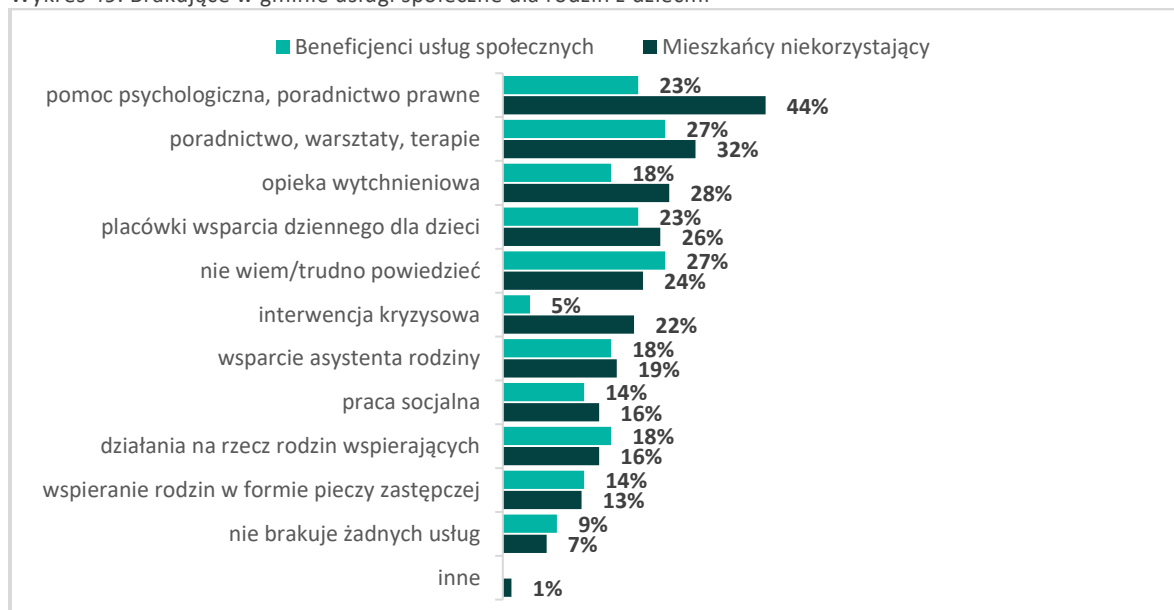
Wykres 48. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne z problemami (71% badanych) oraz brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (14% badanych).

Wykres 49. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

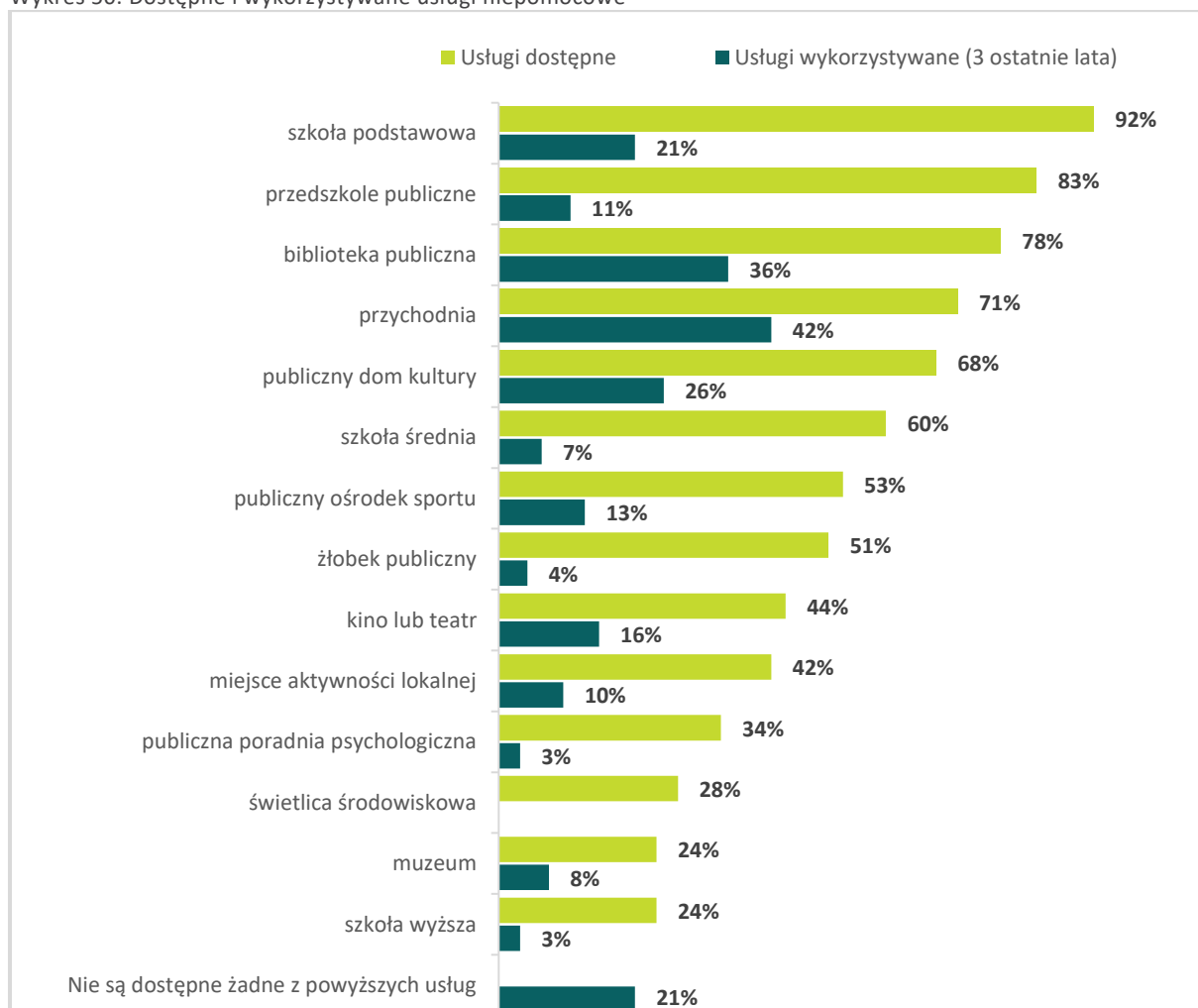
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- placówki dziennego wsparcia dla dzieci.

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 50. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Czerwonka na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (92% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (83% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (78% ankietowanych)
- przychodnia (71% ankietowanych)

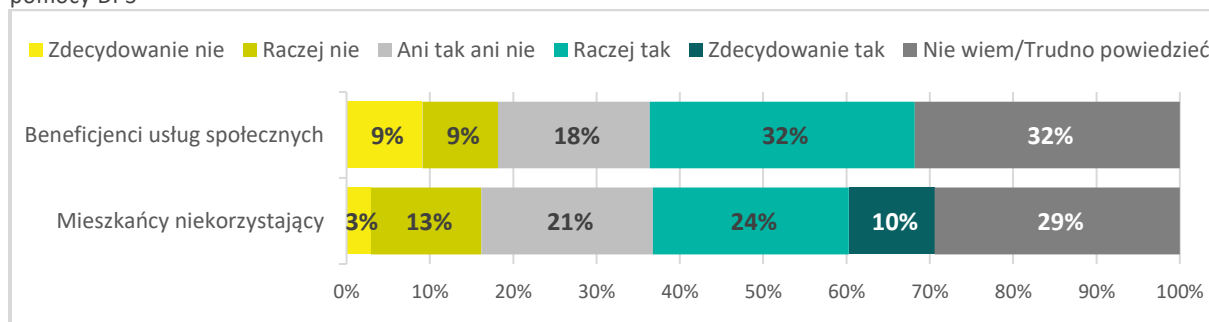
- publiczny dom kultury (68% ankietowanych)
- szkoła średnia (60% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (53% ankietowanych)
- żłobek publiczny (51% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (42% badanych) oraz biblioteka (36% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Czerwonka o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

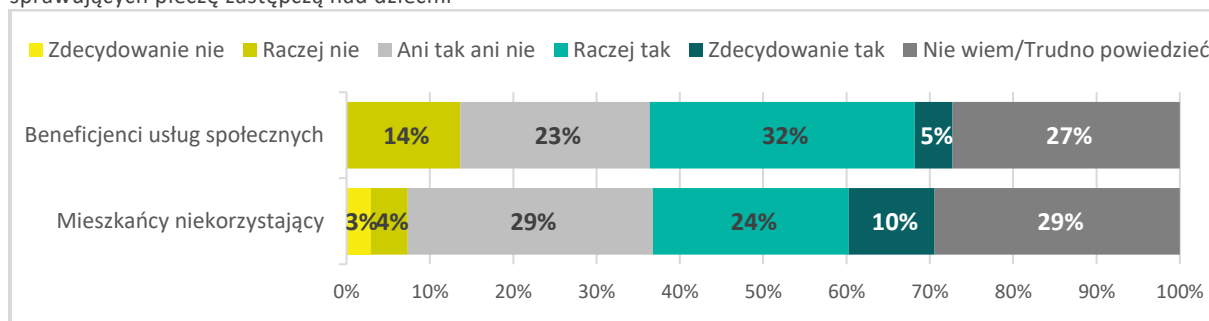
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Czerwonka przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (32% beneficjentów usług społecznych, 34% niekorzystających z nich).

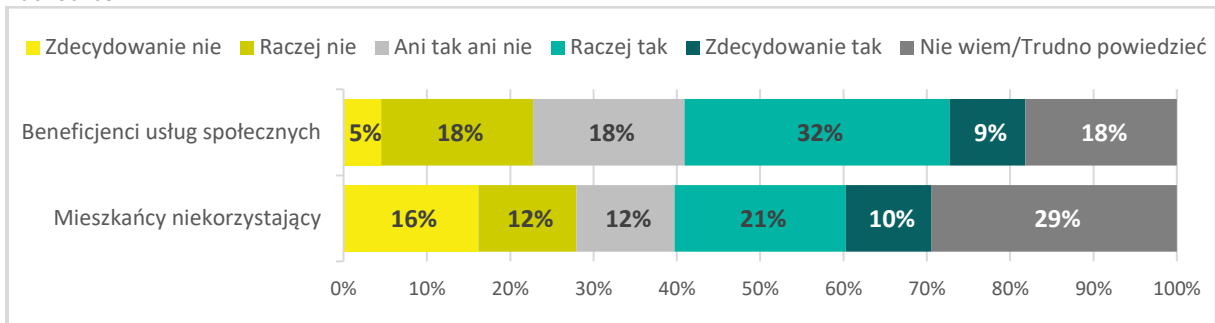
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Czerwonka przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (37% beneficjentów usług społecznych, 34% niekorzystających z nich).

Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Czerwonka przeważała opinia, że usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (41% beneficjentów usług społecznych, 31% niekorzystających z nich).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE CZERWONKA

III. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

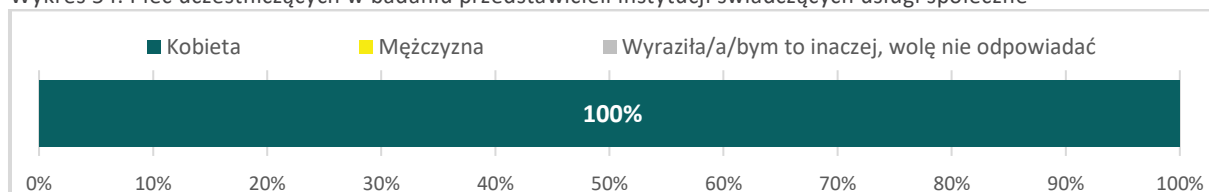
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie Czerwonka przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Czerwonka.

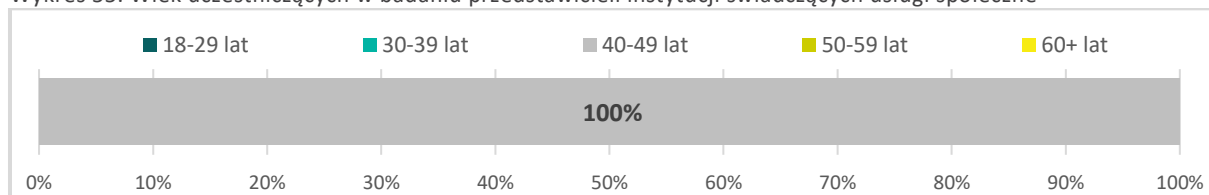
Wykres 54. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 100% badanych).

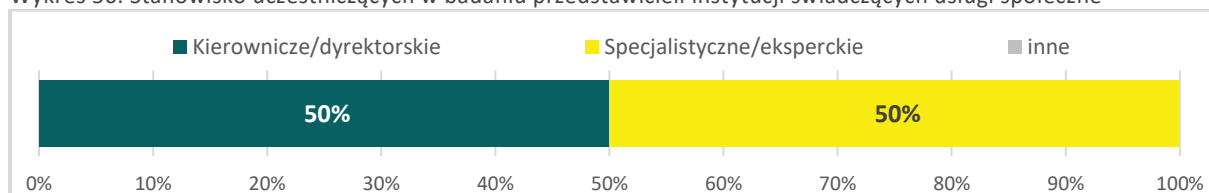
Wykres 55. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę wiekową (40-49 lat).

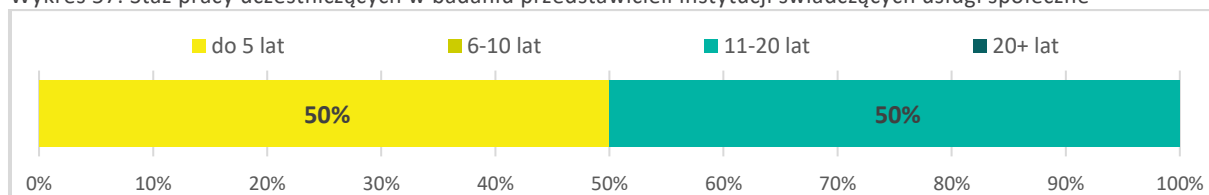
Wykres 56. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy zawodowe, wśród których nie odnotowano jednej dominującej grupy ankietowanych (po 50% ankietowanych).

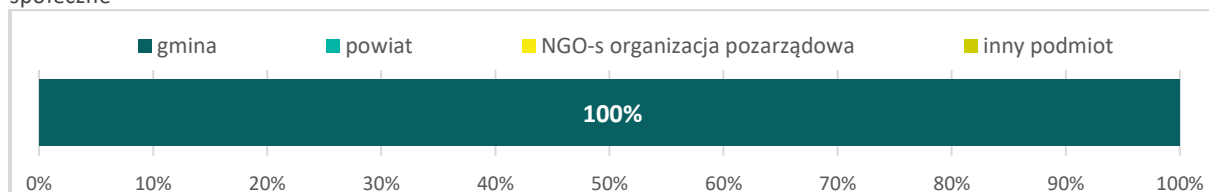
Wykres 57. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy doświadczenia, wśród których nie odnotowano jednej dominującej grupy ankietowanych (po 50% ankietowanych).

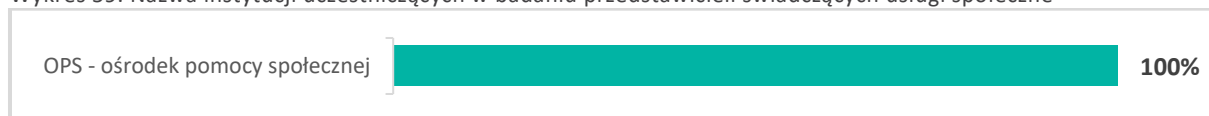
Wykres 58. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina.

Wykres 59. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

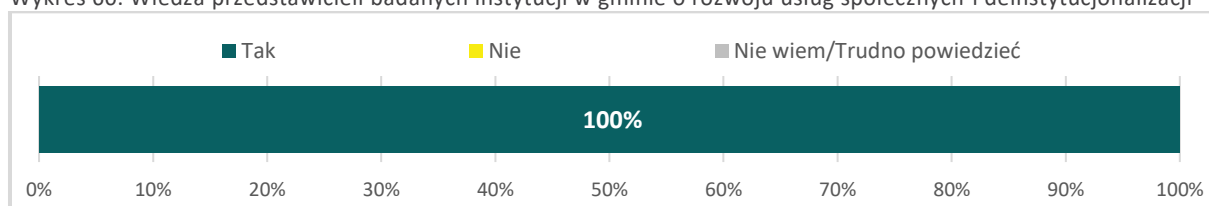
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany jeden podmioty: ośrodek pomocy społecznej.

IV. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

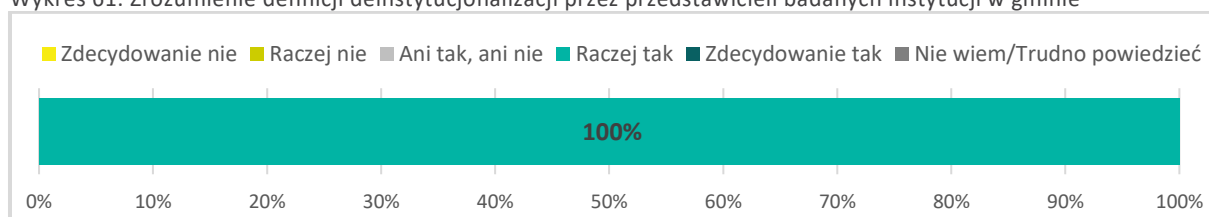
Wykres 60. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

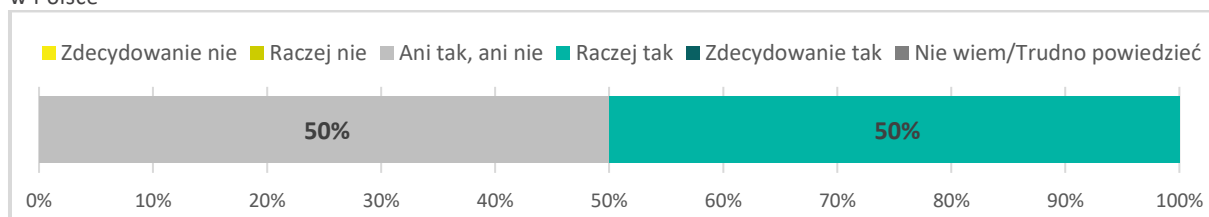
Wykres 61. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całonocne długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu.

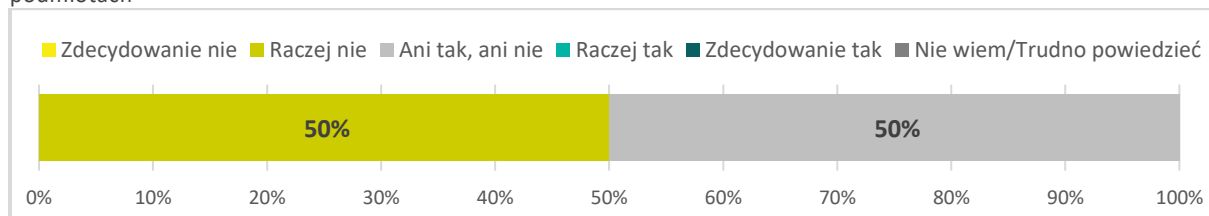
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel badanych instytucji podziela zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

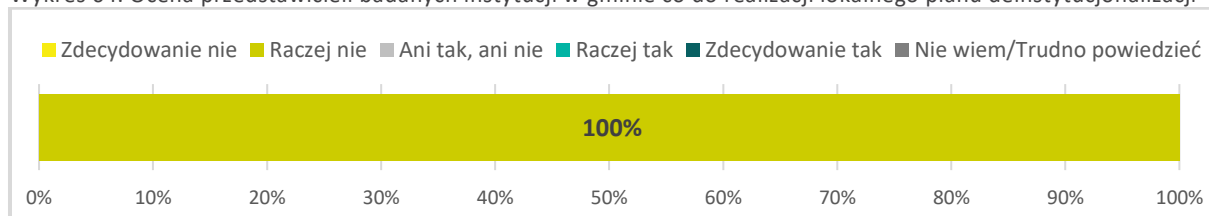
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciel instytucji przyznaje, że ich podopieczni i personel nie wyrażali potrzeby rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

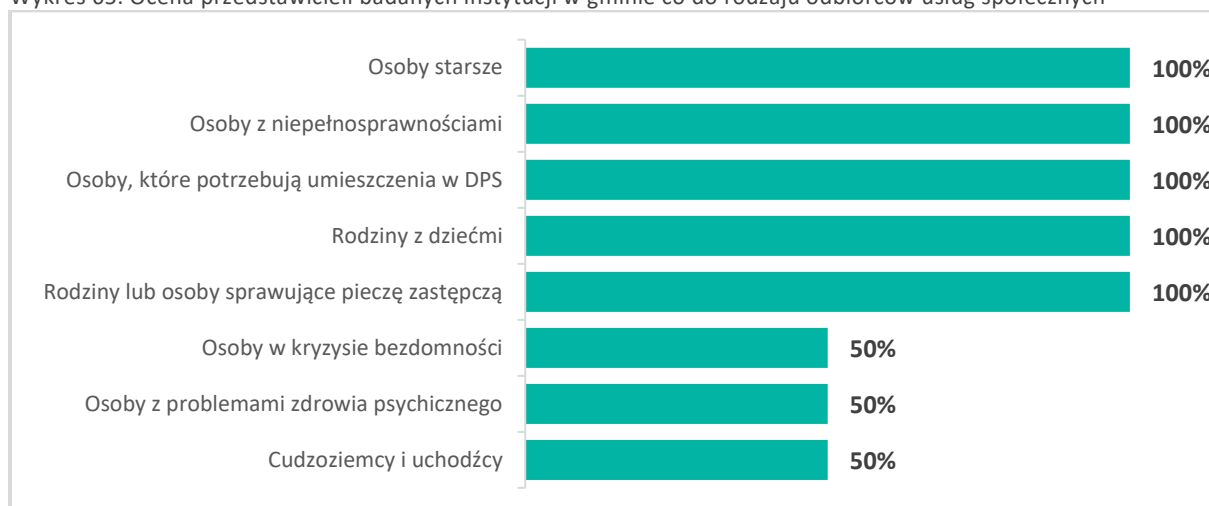
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii przedstawicieli instytucji zlokalizowanej w gminie Czerwonka nie jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

V. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

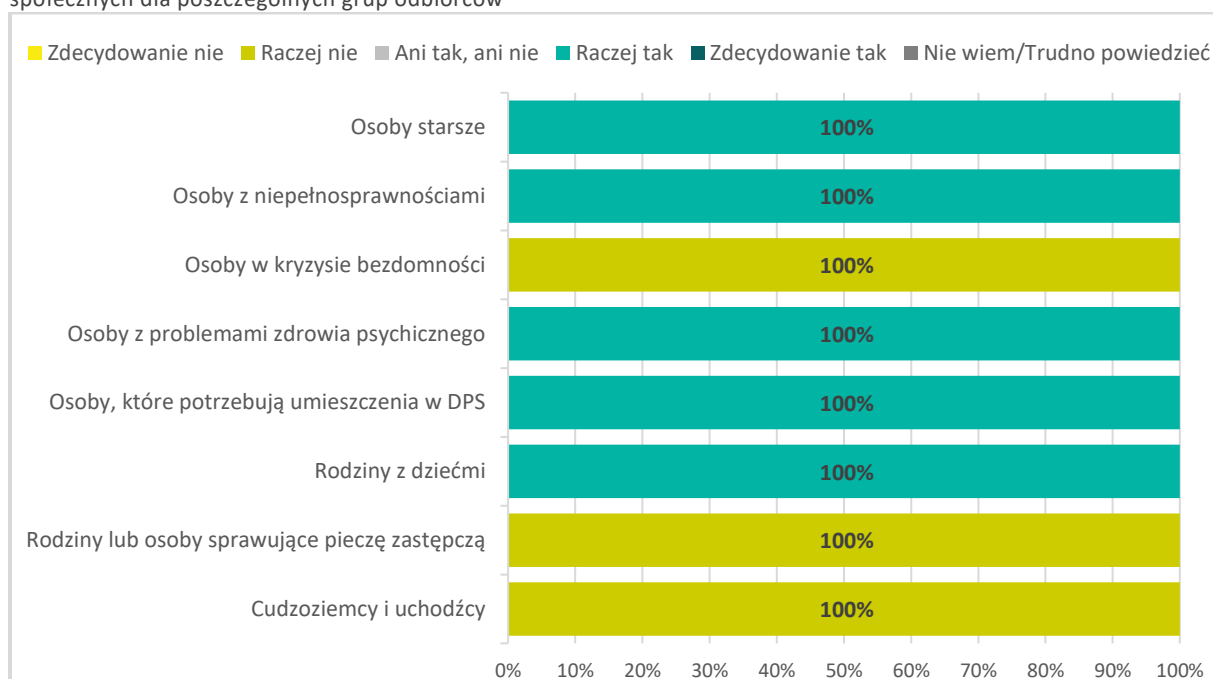
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS, rodziny z dziećmi oraz rodziny lub osoby sprawujące opiekę zastępczą.

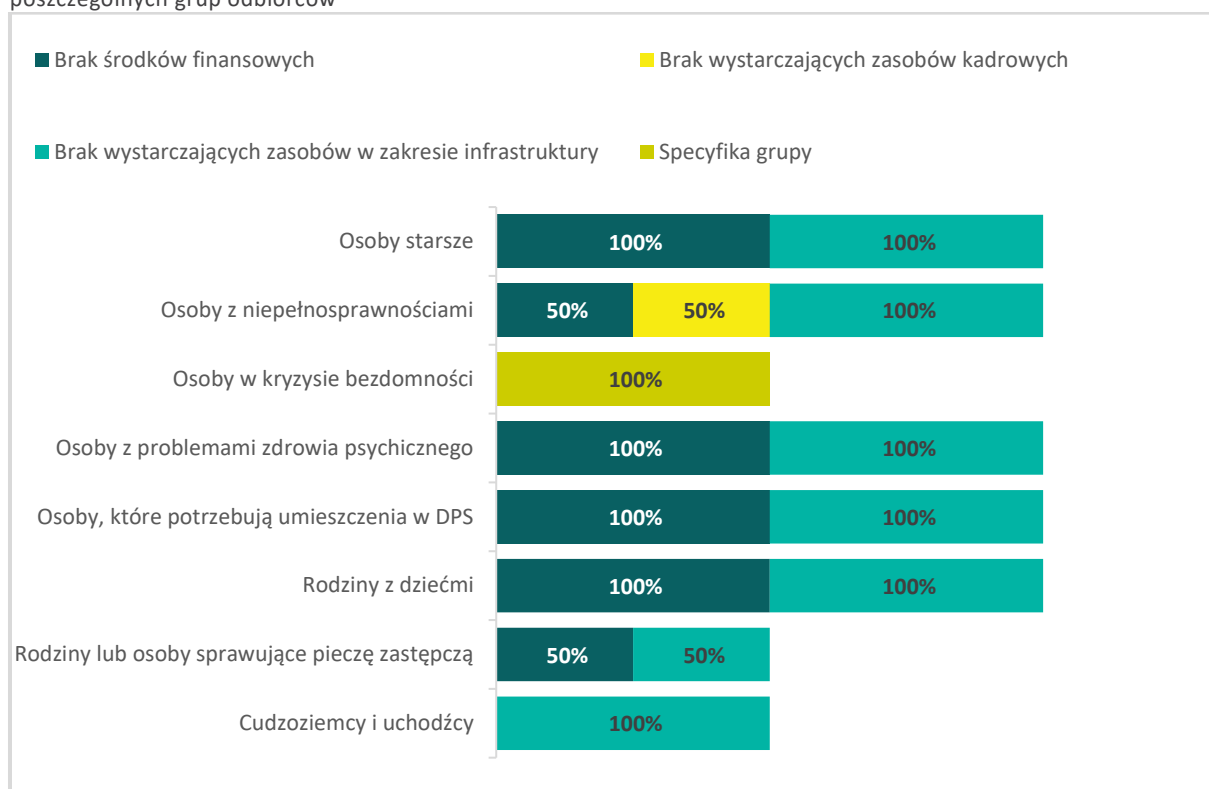
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, osoby z problemami zdrowia psychicznego, osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz rodziny z dziećmi (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

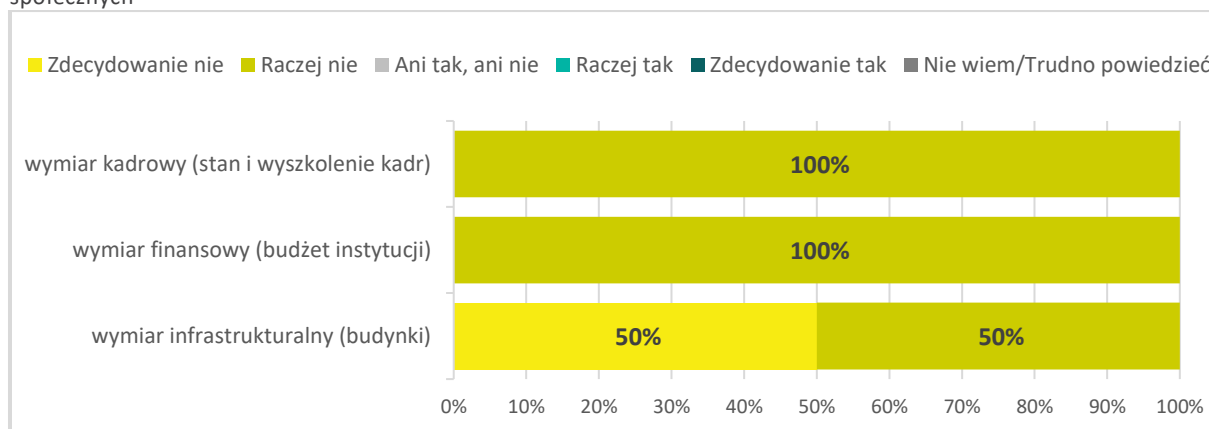
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Czerwonka to: brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury oraz brak środków finansowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

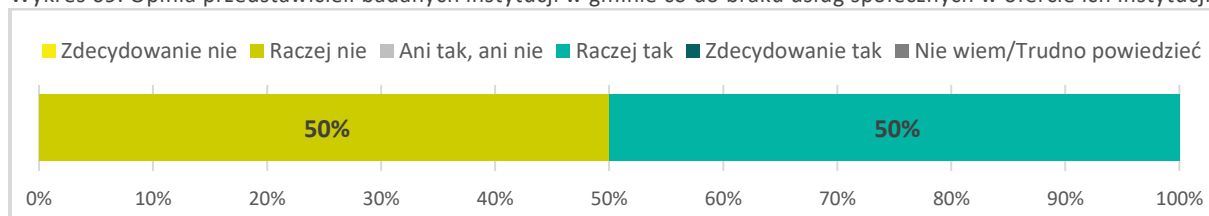
Instytucje zgłaszają brak gotowości do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – raczej niegotowe.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

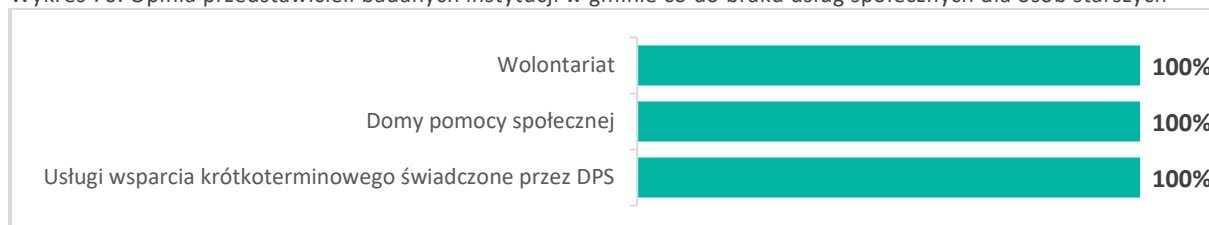
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia przedstawicieli badanych instytucji o tym, czy w ich katalogu usług brakuje jeszcze usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów, jest podzielona.

Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: domu pomocy społecznej, wolontariatu oraz usług wsparcia krótkoterminowego świadczonych przez DPS.

Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci: usługi asystenta osobistego, wolontariatu i domu pomocy społecznej.

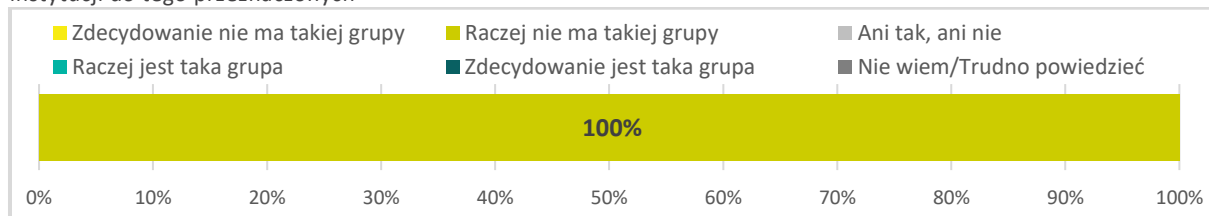
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla rodzin z dziećmi w postaci: dostępu do specjalistycznego poradnictwa, warsztatów, terapii.

Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

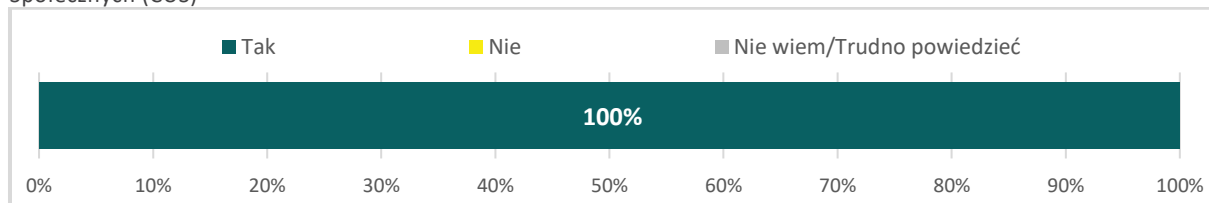
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

VII. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Czerwonka.

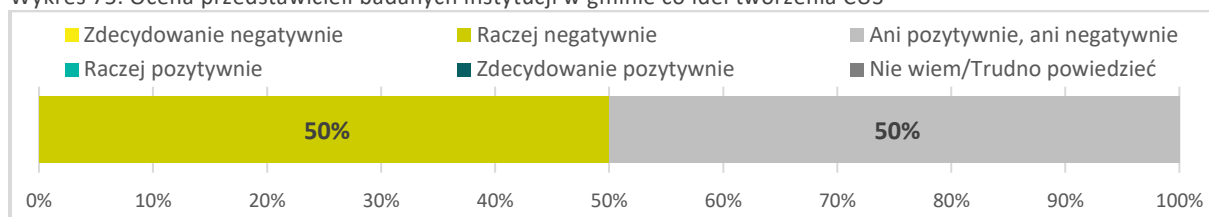
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji w gminie Czerwonka słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

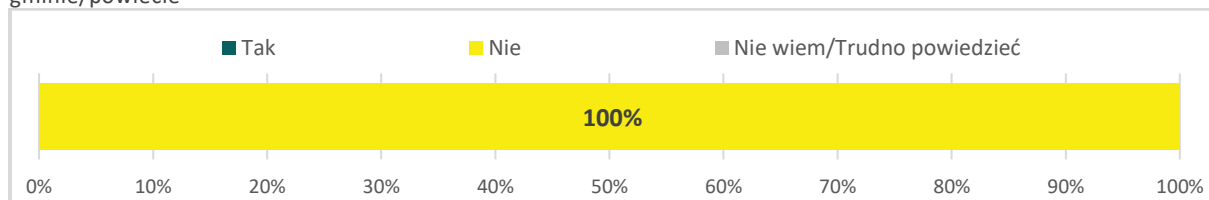
Wykres 75. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji negatywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Czerwonka.

Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

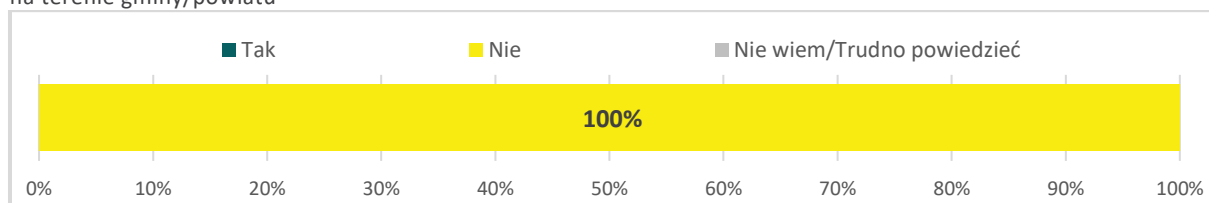
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

VIII. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Czerwonka.

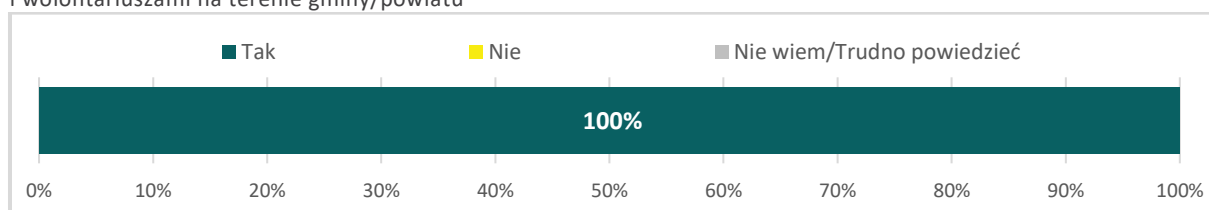
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie działają organizacje pozarządowe.

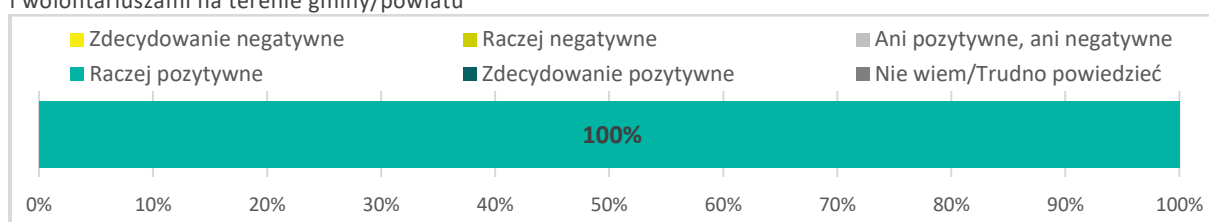
Wykres 78. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklarują doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 79. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Czerwonka w 2023 r.....	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Czerwonka w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Czerwonka w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Czerwonka	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Czerwonka.....	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Czerwonka	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Czerwonka.....	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r.	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w 2023 r w podziale na wiek i płeć.....	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Czerwonka w 2023 r.....	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	25
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	25
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	25
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	25
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	26
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	26
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	26
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	27
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych	27
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	27
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych	28
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	28
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych	29
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	29
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	29
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	30
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	30
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	32
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	32
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	33
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	34
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę	34
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności	34
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 30. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności	36
Wykres 31. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	36
Wykres 32. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	37
Wykres 33. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	37

Wykres 34. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	37
Wykres 35. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	38
Wykres 36. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie	38
Wykres 37. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 38. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	39
Wykres 39. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 40. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 41. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	40
Wykres 42. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	41
Wykres 43. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 44. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 45. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	42
Wykres 46. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	42
Wykres 47. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	43
Wykres 48. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	43
Wykres 49. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	43
Wykres 50. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	44
Wykres 51. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	45
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	45
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	46
Wykres 54. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	47
Wykres 55. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 56. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 57. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 58. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	48
Wykres 59. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 60. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	49
Wykres 61. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	49
Wykres 62. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	49
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	50

Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	50
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	51
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	51
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	52
Wykres 68. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	52
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	53
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	53
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	53
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla rodzin z dziećmi	54
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	54
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	54
Wykres 75. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	55
Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	55
Wykres 77. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	55
Wykres 78. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	56
Wykres 79. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	56